KOMISJONI OTSUS,

20. märts 2013,

riigiabi nr SA.23420 (11/C, ex NN40/10) kohta, mida Belgia andis ettevõtjale SA Ducroire

(teatavaks tehtud numbri C(2013) 1497 all)

(Ainult hollandi- ja prantsuskeelne tekst on autentsed)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2014/274/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku ([1]),

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool viidatud artiklitele ([2])

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

(1) 5. juunil 2007 sai Euroopa Komisjon [kaebuse esitajalt] (*) kaebuse, mille kohaselt tegi ettevõtja Office National du Ducroire (edaspidi „ONDD") äriühingu Ducroire (edaspidi „ettevõtja SA Ducroire") asutamisel 2004. aasta septembris viimase algkapitali väidetavalt 150 miljoni euro suuruse sissemakse.

(2) 7. detsembri 2007. aasta kirjaga edastas komisjon Belgiale üksikasjalikud küsimused. Vastused neile küsimustele, samuti mitmed lisatud dokumendid ning äriplaani, sai komisjon 12. veebruaril 2008.

(3) 9. septembril 2008 toimus komisjoni talituste ja kaebuse esitaja kohtumine.

(4) 4. detsembril 2008 edastas komisjon Belgiale kaebuse mittekonfidentsiaalse versiooni.

(5) 12. ja 17. detsembril 2008 edastati kaebuse esitajale Belgia märkuste ja konkreetsete küsimuste mittekonfidentsiaalsed versioonid. Kaebuse esitaja vastas neile 6. novembri 2009. aasta kirjaga.

(6) 21. aprillil 2010 esitati Belgiale täiendavad küsimused, millele Belgia vastas 23. juulil 2010.

(7) 23. veebruaril 2011 otsustas komisjon algatada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõikega 2 ette nähtud ametliku uurimismenetluse ([3]) järgmiste abimeetmete suhtes: i) ONDD turukõlblike riskide suhtes kohaldatav Belgia riigi tagatis; ii) turukõlblike riskide kindlustamiseks tehtud üks või mitu vahendite ettevõtjasisest ümberpaigutamist ja iii) kapital, mille ONDD märkis ettevõtja SA Ducroire turukõlblike riskide kindlustamise edendamiseks. Komisjon palus huvitatud isikutel esitada oma märkused kõnealuste abimeetmete kohta.

([1]) Alates 1. detsembrist 2009 muutusid EÜ asutamislepingu artiklid 87 ja 88 vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliteks 107 ja 108. Mõlemal juhul on artiklid sisuliselt identsed. Käesoleva otsuse puhul võib viitamist Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 107 ja 108 käsitleda samasena viitamisele vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklitele 87 ja 88. Euroopa Liidu toimimise lepinguga tehti terminoloogiasse teatavaid muudatusi: „ühendus" asendati „liiduga", „ühisturg" „siseturuga" ja „Esimese astme kohus" „Üldkohtuga". Käesolevas otsuses kasutatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu terminoloogiat.

([2]) ELT C 163, 1.6.2011, lk 1.

(*) Konfidentsiaalne teave.

([3]) ELT C 163, 1.6.2011, lk 1.

(8) Belgia ametiasutuste, ONDD, ettevõtja SA Ducroire ja komisjoni talituste kaks kohtumist toimusid vastavalt 17. märtsil 2011 ja 28. aprillil 2011.

(9) 4. mail 2011 palusid Belgia ametiasutused pikendada nelja nädala võrra ametliku uurimismenetluse algatamise otsusele (edaspidi „algatamisotsus") vastamise tähtaega. 5. mail 2011 teatas komisjon Belgia ametiasutustele, et tal ei ole vastuväiteid tähtaja pikendamise taotlusele ning palus esitada täiendavat teavet, mis oli seotud 28. aprilli 2011. aasta kohtumisega.

(10) 1. juunil 2011 edastasid Belgia ametiasutused oma vastused komisjoni algatamisotsuses esitatud märkustele ja küsimustele. Vastuste lisad edastati 9. ja 10. juunil 2011.

(11) Nende vastuste põhjal palus komisjon 27. juulil 2011 esitada täiendavat teavet.

(12) Komisjoni küsimustele antavate vastuste koostamiseks korraldasid Belgia ametiasutused koos komisjoni talituste ja abi saajaga kaks tehnilist koosolekut, mis toimusid vastavalt 26. septembril ja 18. oktoobril 2011. Belgia edastas kõnealustel koosolekutel käsitletud valdkondi hõlmava täiendava teabe 14. novembril 2011.

(13) 5. detsembril 2011 edastasid Belgia ametiasutused vastused komisjoni 27. juulil 2011 esitatud küsimustele.

(14) 23. aprillil 2012 palus komisjon esitada mõned täpsustused esitatud teabe kohta, Belgia ametiasutused esitasid kõnealused täpsustused 16. mail 2012.

(15) 21. mail 2012 toimus Belgia ametiasutuste, ONDD, ettevõtja SA Ducroire ja komisjoni talituste kohtumine, mille järel Belgia ametiasutused esitasid 31. mai 2012. aasta kirjaga täiendavaid selgitusi. 14. juuni 2012. aasta kirjaga kinnitasid Belgia ametiasutused oma seisukohta kapitali eraldamist hõlmava meetme kohta, mille komisjon oli kahtluse alla seadnud.

II. **ABI ÜKSIKASJALIK KIRJELDUS**

II.1. ABI SAAJA JA TEMA TEGEVUS

(16) ONDD on iseseisev avalik-õiguslik ekspordikrediidikindlustuse andja, millel on Belgia riigi toetus ja garantii.

(17) Kuni 31. augustini 2003 toimus ONDD kogu tegevus ettevõtja enda nimel ja tal oli riigi tagatis. Ettevõtja ei pidanud lühiajaliste ja pikaajaliste või turukõlblike ja turukõlbmatute riskide kohta eraldi raamatupidamisarvestust. EÜ asutamislepingu artikli 93 lõike 1 kohases komisjoni teatises liikmesriikidele asutamislepingu artiklite 92 ja 93 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes (edaspidi „ekspordikrediidikindlustust käsitlev teatis") ([4]) määratletakse turukõlblike riskidena Euroopa Liidu riikides ja mõnedes OECD riikides, nagu Austraalia, Kanada, Island, Jaapan, Uus-Meremaa, Norra, Šveits ja Ameerika Ühendriigid, asuvate võlgnikega ([5]) seotud kaubandus- ja poliitilised riskid, mille riskiperiood on lühem kui kaks aastat ([6]).

(18) 1. septembril 2003 aktiveeris ONDD niinimetatud ärikonto, millel Belgia ametiasutuste väitel ei olnud riigi tagatist ja mis oli kõnealusest kuupäevast alates seotud kogu lühiajaliste riskidega seotud tegevusega. Kõnealusele ärikontole kanti seejärel [45–70] miljoni euro suurune kapital, mis võimaldas saada sellele kontole riikliku kindlustuse kontrolliasutuse Office de Contrôle des Assurances (edaspidi „OCA") heakskiidu. Kõnealuse ärikonto raames ei peetud turukõlblike ja muude riskide kohta eraldi raamatupidamisarvestust.

([4]) EÜT C 281, 17.9.1997, lk 4. Alates 1. jaanuarist 2013 kohaldab komisjon uut, 19. detsembril 2012 avaldatud teatist liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes (ELT C 392, 19.12.2012, lk 1).

([5]) Sõltumata sellest, kas tegemist on avalike või eraõiguslike võlglastega.

([6]) Vt ekspordikrediidikindlust käsitleva teatise punkt 2.5.

(19) 2004. aasta mais otsustas ONDD olemasoleva lühiajaliste võlgadega seotud krediidikindlustuse alase tegevuse kanda üle tütarettevõtjasse, rajades ettevõtja SA Ducroire. Belgia ametiasutused väidavad, et ettevõtja SA Ducroire asutati selleks, et järgida ekspordikrediidikindlustust käsitlevat teatist, millega kutsuti liikmesriike üles muutma oma ekspordikrediidikindlustuse süsteemi nii, et ekspordikrediidikindlustuse andjad ei saaks enam turukõlblikena käsitletavate riskide kindlustamiseks riigilt toetust.

(20) Otsuse asutada ettevõtja SA Ducroire ja eraldada talle 150 miljoni suurune aktsiakapital tegi haldusnõukogu 11. mail 2004 ja selle aluseks oli ONDD koostatud äriplaan aastateks 2005–2007, milles nähti ette kaks võimalikku stsenaariumi: realistlikuna määratletud stsenaarium A, mis põhines konjunktuuril ja milles nähti ette kindlustatavate summade suurenemine 3 % võrra, ning dünaamilisena määratletud stsenaarium B, mis põhines turu hõivamist hõlmaval ennetaval lähenemisviisil ja milles prognoositi kindlustatavate summade 6 % suurust kasvu, st kaks korda suuremat kasvu realistliku stsenaariumiga võrreldes ([7]).

(21) Ettevõtja SA Ducroire asutati 23. septembril 2004 ja samal kuupäeval märkis ONDD kõnealuse äriühingu kasuks 150 miljoni euro suuruse aktsiakapitali, millest 100 miljonit eurot maksti sisse kohe ja ülejäänud 50 miljonit eurot 2009. aastal.

(22) 1. jaanuaril 2005 andis ONDD oma lühiajaliste riskide portfelli üle ettevõtjale SA Ducroire, kes haldab sellest kuupäevast alates kõiki lühiajalisi riske. ONDD jätkas pikaajaliste riskide haldamist.

(23) Niisiis haldab ettevõtja SA Ducroire kõiki ekspordikrediidikindlustust käsitlevas teatises nimetatud turukõlblikke riske (mis on oma olemuselt lühiajalised) ja kõiki muid lühiajalisi riske, nagu väljaspool OECD riike asuvate võlgnike riskid, mille riskiperioodi pikkus on kuni kaks aastat.

(24) 2007. aastal omandas ettevõtja SA Ducroire [12–14] miljoni euro eest 33 % ettevõtja Komerční úvěrová pojišťovna EGAP (KUP) (Tšehhi riikliku ekspordikrediidikindlustuse ameti äriharu) kapitalist. See ost tehti koos ettevõtjaga SACE BT, kes omandas samuti 33 % KUP kapitalist. 2009. aastal ostis ettevõtja SA Ducroire [0–20] miljoni euro eest tervikuna ära ettevõtja SACE BT osaluse KUP kapitalis. Seega omandas ettevõtja SA Ducroire kokku [10–35] miljoni euro eest 66 % KUP kapitalist. Sellest summast arvestati seejärel maha 12 miljonit eurot kui väärtuse kahanemine (investeeringu väärtuse negatiivne kohandamine).

II.2. KAEBUS

(25) 5. juunil 2007 esitati komisjonile kaebus. Kaebuse kohaselt tegi ONDD kapitalisisendi tingimustel, mis ei oleks olnud kohaldatavad erainvestori puhul. Ühelt poolt oli ettevõtja SA Ducroire kasumlikkus, mida arvestati kapitali eraldamise hetkel, väidetavalt väiksem, kui see oleks olnud vastuvõetav erainvestorile. Teiselt poolt oli ettevõtja SA Ducroire kasuks märgitud aktsiakapitali summa suurem, kui see oleks olnud vajalik nii piisava minimaalse kapitali osas seatud usaldatavusnormatiivide kohaselt kui ka võrreldes teiste turuosaliste keskmise maksevõime suhtarvuga (netokindlustusmaksed/omavahendid). Kaebuse esitaja väitel oli ettevõtjatel SA Ducroire ja SACE BT üksnes tänu 2004. aastal toimunud „ülekapitaliseerimisele" võimalik esitada 2006. aasta teisel poolaastal „igasugust konkurentsi välistav" ühispakkumine 66 % KUP aktsiate omandamiseks.

II.3. MENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

(26) 23. veebruaril 2011 algatatud uurimine hõlmab järgmisi meetmeid:

a) ONDD turukõlblike riskide suhtes väidetavalt kohaldatud Belgia riigi tagatis (edaspidi „meede 1");

b) Turukõlbmatute riskide kindlustamise vahendite võimalikud ettevõtjasisesed (ONDD raames) ümberpaigutamised turukõlblike riskide kindlustamisse (enne lühiajaliste riskidega seotud tegevuse üleandmist ettevõtjale SA Ducroire) (edaspidi „meede 2");

([7]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011 esitatud dokumendi „Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta" 8. lisa lk 60 ja 69.

Kui ONDD tegeles turukõlblike riskide kindlustamisega, ei hallatud turukõlblikke riske ega muid (lühiajalisi) riske eraldi ja nende kohta ei peetud ka eraldi raamatupidamisarvestust, kuigi ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punktis 4.3 on see ette nähtud. Ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punkti 4.3 kohaselt peavad riigi toetust saavad ekspordikrediidikindlustuse andjad „vähemalt eraldi haldama riigi nimel või riigi tagatisega tururiskide ja muude kui tururiskide kindlustamist ning pidama nende kohta eraldi raamatupidamisarvestust, millest nähtub, et nad ei kasuta riigiabi tururiskide kindlustamiseks".

c) ONDD teostatud kapitali eraldamine (150 miljoni euro suurune märgitud kapital) oma tütarettevõtja SA Ducroire kasuks 2004. aastal (edaspidi „meede 3").

(27) Meetme 3 teemal jõudis komisjon algatamisotsuses järeldusele, et ettevõtjale SA Ducroire eraldatud kapitali järgmiste osade näol ei ole tegemist abiga ([8]):

a) abina ei saa käsitada ettevõtja SA Ducroire algkapitali osa, mida võib vaadelda seotuna turukõlbmatute riskide alase tegevusega ([9]). Ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise sätete kohaselt on liikmesriikide pädevuses toetada ekspordikrediidikindlustust turukõlbmatute riskide osas. Kuivõrd ei eeldata, et kõnealust kindlustust pakuvad turul tegutsevad ettevõtjad, ei saa riigipoolne toetus kahjustada konkurentsi ja selle näol ei ole seetõttu tegemist riigiabiga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Seetõttu palus komisjon Belgial selgitada, milline osa ettevõtja SA Ducroire kapitalist oli seotud turukõlbmatute riskide haldamisega;

b) abina ei saa käsitada ettevõtja SA Ducroire aktsiakapitali osa, mida juba ettevõtjas ONDD kasutati turukõlblike riskide kindlustamisel ja mis anti lihtsalt ettevõtjale SA Ducroire üle koos asjaomase tegevuse üleandmisega. Tegemist on vaid juba olemasoleva majandustegevuse ja sellega seotud kapitali õigusliku vormi muutmisega ([10]).

(28) Seega hõlmab võimalik uus abi kõnealusel juhul (meede 3) vaid ettevõtja SA Ducroire aktsiakapitali seda osa, mis ei ole seotud turukõlblike riskide krediidikindlustuse alase tegevusega ja mis ületab kapitaliosa, mida kasutati turukõlblike riskidega seonduvalt avalik-õigusliku ettevõtja ONDD siseselt 31. detsembri 2004. aasta seisuga (enne lühiajaliste riskide kindlustamisega seotud tegevuse üleandmist ettevõtjale SA Ducroire).

(29) Käesolevas otsuses kaustatakse järgmisi mõisteid:

a) „lisakapital" — ettevõtjale SA Ducroire eraldatud aktsiakapitali osa, mis ületab kapitali osa, mida kasutati lühiajalise (nii turukõlbliku kui ka muu) riskidega seotud tegevuse jaoks ettevõtjas ONDD 31. detsembri 2004. aasta seisuga (enne lühiajaliste riskidega kindlustamisega seotud tegevuse üleandmist ettevõtjale SA Ducroire);

b) „täiendav kapital" — ülalpool määratletud lisakapitali osa, mida kasutati turukõlblike riskide krediidikindlustuseks (st ettevõtjale SA Ducroire eraldatud kapitali osa, mida kasutati turukõlblike riskide krediidikindlustuseks ja mis ületab kapitali osa, mida kasutati turukõlblike riskidega seotud tegevuseks ettevõtjas ONDD 31. detsembri 2004. aasta seisuga).

(30) Seega hõlmab lisakapital täiendavat kapitali (vt graafik põhjenduses 141).

(31) Algatamisotsuses eeldas komisjon märkimisväärselt suure lisakapitali ja täiendava kapitali olemasolu, arvestades suurt erinevust ettevõtja SA Ducroire asutamisel talle eraldatud 150 miljoni euro suuruse aktsiakapitali ja lühiajaliste riskide, sealhulgas turukõlblike riskide haldamiseks ajavahemikul 1. septembrist 2003 kuni 31. detsembrini 2004 ettevõtja ONDD ärikontole kantud [45–70] miljoni euro suuruse kapitali vahel. Seetõttu leidis komisjon, et tegemist võib olla lisakapitali ja täiendava kapitaliga ning et selle kapitali eeldatav kasumlikkus võib olla ebapiisav.

([8]) Vt algatamisotsuse jaotis 4.1.2.2.1.

([9]) Kõnealune väljajäetav turukõlbmatute riskidega seotud kapital hõlmab ettevõtja SA Ducroire kapitali, mida enne lühiajaliste riskidega seotud tegevuse üleandmist ettevõtjale SA Ducroire kasutati Rumeenias ja Bulgaarias asuvate võlgnike riskide kindlustamiseks, sest kõnealused riskid olid sel ajajärgul turukõlbmatud, kuivõrd kõnealused riigid liitusid Euroopa Liiduga 1. jaanuaril 2007. aastal, st pärast tegevuse üleandmist ettevõtjale SA Ducroire.

([10]) Vt komisjoni 21. detsembri 2005. aasta otsus kohtuasjas N 531/2005, „Postipanga loomiseks ja töö korraldamiseks võetavad meetmed", põhjendus 54 (ELT C 21, 28.1.2006, lk 2), kättesaadav veebiaadressil http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-2005/n531-05.pdf.

(32) Asjaolu, et ONDD ja ettevõtja SA Ducroire ei täitnud ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punkti 4.3 nõudeid (vt põhjendused 17 ja 19), st ei olnud sisse seadnud turukõlblike riskide ja muude riskide eraldi haldamist ja eraldi raamatupidamisarvestuse pidamist, ei võimaldanud komisjonil ametliku uurimismenetluse alustamise hetkel täpselt piiritleda täiendava kapitali suurust. Seetõttu palus komisjon algatamisotsuses Belgia ametiasutustel täita ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punkti 4.3 nõudeid ja näidata ära aktsiakapitali osad, mida kasutati vastavalt lühiajaliste turukõlbmatute riskidega ja turukõlblike riskidega seotud tegevuse jaoks enne ja pärast vastava tegevuse üleandmist ettevõtjale SA Ducroire.

III. **HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED**

(33) Komisjonile ei laekunud ettenähtud tähtaja jooksul huvitatud isikutelt ühtegi märkust menetluse algatamise kohta.

IV. **BELGIA MÄRKUSED**

Meede 1 ja 2: *riigi tagatis turukõlblikele riskidele ONDD raames ja vahendite ettevõtjasisene ümberpaigutamine ONDD turukõlblike riskidega seotud tegevusesse*

(34) Belgia väitis, et ONDD tegevus on kogu aeg keskendunud turukõlbmatutele riskidele ning et sellised riskid on pidevalt olnud tema riskiportfellis ülekaalus. Pärast 1993. aastat ([11]) ja enne kümne uue Euroopa Liidu liikmesriigi liitumist 2004. aasta mais oli ONDD turukõlblike riskide haldamise maht tühine. 2003. aasta lõpus moodustasid kõnealuse tegevusega seotud riskipreemiad vaid ligikaudu [0–1 %] lühiajaliste riskide portfellist ja kindlustatavad summad ulatusid vaid ligikaudu […] miljoni euroni (vt alljärgnevalt esitatud tabel 1). Tuleb märkida, et turukõlblike riskide väga väike osakaal kõnealusel ajavahemikul oli seotud üksnes asjaoluga, et kõnealused riskid olid seotud turukõlbmatute riskidega ([12]).

(35) Alles alates 1. maist 2004, kui Euroopa Liiduga liitus kümme uut liikmesriiki, muutus turukõlblike riskide ja turukõlbmatute riskide vahekord ONDD portfellis, kuna turukõlblike riskide osakaal ONDD portfellis kasvas 2003. aasta [0–1] protsendilt (kindlustusmaksete arvestuses) [15–20] protsendini 2004. aastal (vt alljärgnevalt esitatud tabel 1). Sellise muudatuse põhjuseks on tegevuse automaatne ülekandumine turukõlbmatutelt riskidelt Euroopa Liidu kümnes uues liikmesriigis asuvate võlgnike lühiajalistele turukõlblikele riskidele.

(36) Meetme 1 teemal lisasid Belgia ametiasutused täiendavalt, et Belgia riigi tagatis kaotas kehtivuse turukõlblike riskide osas alates 1. septembrist 2003, kui kõnealused riskid seostati ärikontoga, mille jaoks ONDD sai OCA heakskiidu, ([13]) kuivõrd riigi tagatis kõnealusele ärikontole ei laienenud (OCA ei reguleeri tegevust, millele on antud riigi tagatis).

(37) ONDD raames võimaliku vahendite ettevõtjasisese ümberpaigutamise kohta turukõlblike riskidega seotud tegevusesse väidavad Belgia ametiasutused, et võttes arvesse turukõlblike riskidega seotud tegevuse väikest osakaalu, oli teatav vahendite ümberpaigutamine vajalik ning tegemist oli igal juhul vähese tähtsusega (*de minimis*) summaga ([14]).

(38) Belgia ametiasutuste väitel on nii meetme 1 kui 2 puhul tegemist vähese tähtsusega (*de minimis*) summadega ([15]).

([11]) Belgia ametiasutuste väite kohaselt kattis ONDD 1. piirkonna võlgnike riske kuni 1993. aastani ([…], vt joonealune märkus lk 24) ja lõpetas seejärel nende riskide katmise. Ettevõtjal ONDD ei olnud märkimisväärset turukõlblike riskide portfelli ka enne 1993. aastat.

([12]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011. aastal esitatud dokumendi „Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta" lk 13 ja 14 esitatud näide.

([13]) 1. jaanuaril 2004. aastal loodi kindlustuse järelevalveameti (Office de contrôle des assurances, OCA) ja pangandus- ja finantskomitee (Commission bancaire et financière, CBF) ühendamise teel pangandus-, finants- ja kindlustuskomisjon (Commission bancaire, financière et des assurances, CBFA).

([14]) Komisjoni selgitus: Belgia ametiasutused osutavad vähese tähtsusega abi reeglile. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõikes 3 on sätestatud kohustus teatada komisjonile riigiabidest, et selgitada välja nende kokkusobivus siseturuga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 esitatud kriteeriumide alusel. Vähese tähtsusega abi reegli kohaselt ei laiene see kohustus abidele, mida kohaldatakse kuni kolme aasta pikkuse ajavahemiku kestel ning mille suurus ei ületa teatud ülempiiri. Meetme 1 ja 2 kohaldamise ajajärgul oli kõnealune ülempiir komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määruse nr 69/2001 (mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes) (EÜT L 10, 13.1.2001, lk 30) kohaselt 100 000 eurot.

([15]) Vt joonealune märkus nr 14.

Tabel 1

Lühiajaliste turukõlblike ja turukõlbmatute kindlustusmaksete ja kindlustatud summade muutumine (eksportijate lühiajalised üldkindlustuspoliisid)

(tuhandetes eurodes) [1]

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Turukõlblikud riskid	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
neist turukõlblikud alates 2004 (10 uut liikmesriiki)					*[…]*	*[…]*	*[…]*
neist turukõlblikud alates 2007 (2 uut liikmesriiki)							
Turukõlbmatud riskid	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
neist turukõlblikud alates 2004 (10 uut liikmesriiki)	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*			
neist turukõlblikud alates 2007 (2 uut liikmesriiki)	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*
Kindlustatud summad	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Turukõlblikud riskid	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
neist turukõlblikud alates 2004 (10 uut liikmesriiki)					*[…]*	*[…]*	*[…]*
neist turukõlblikud alates 2007 (2 uut liikmesriiki)							
Turukõlbmatud riskid	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
neist turukõlblikud alates 2004 (10 uut liikmesriiki)	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*			
neist turukõlblikud alates 2007 (2 uut liikmesriiki)	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*
Kindlustusmaksed	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
(protsentides)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Turukõlblikud riskid	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[20–25 %]**	**[20–25 %]**	**[25–30 %]**
neist turukõlblikud alates 2004 (10 uut liikmesriiki)					*[20–25 %]*	*[15–20 %]*	*[15–20 %]*
neist turukõlblikud alates 2007 (2 uut liikmesriiki)							
Turukõlbmatud riskid	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[75–80 %]**	**[75–80 %]**	**[70–75 %]**
neist turukõlblikud alates 2004 (10 uut liikmesriiki)	*[20–25 %]*	*[15–20 %]*	*[20–25 %]*	*[20–25 %]*			
neist turukõlblikud alates 2007 (2 uut liikmesriiki)	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*
Kindlustatud summad	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**

(tuhandetes eurodes) [1]

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Turukõlblikud riskid	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[15–20 %]**	**[15–20 %]**	**[15–20 %]**
neist turukõlblikud alates 2004 (10 uut liikmesriiki)					*[15–20 %]*	*[10–15 %]*	*[10–15 %]*
neist turukõlblikud alates 2007 (2 uut liikmesriiki)							
Turukõlbmatud riskid	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[80–85 %]**	**[80–85 %]**	**[80–85 %]**
neist turukõlblikud alates 2004 (10 uut liikmesriiki)	*[15–20 %]*	*[15–20 %]*	*[20–25 %]*	*[15–20 %]*			
neist turukõlblikud alates 2007 (2 uut liikmesriiki)	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[5–10 %]*
Kindlustusmaksed	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**

[1] Vt Belgia ametiasutuste 12. veebruaril 2008. aastal edastatud dokumendi „Belgia vastus Euroopa Komisjoni 7. detsembri 2007. aasta kirjale" lk 7 (Belgia ametiasutused osutavad sellele 1. juunil 2011. aastal edastatud dokumendi leheküljel 14).

Meede 3: *kapital, mille ONDD eraldas ettevõtjale SA Ducroire*

(39) Eesmärgiga põhjendada, et ONDD tehtud kapitali eraldamine ettevõtjale SA Ducroire oli vajalik ja erainvestori kriteeriumile vastav, esitasid Belgia ametiasutused järgmised väited: 1) tehingut tuleb analüüsida selle konteksti arvesse võttes, tegemist oli olemasoleva tegevuse üleandmisega tütarettevõtja loomise teel; 2) kapitali andmine on põhjendatud maksevõime-eeskirjadega; 3) ettevõtja SA Ducroire turukõlblike riskide haldamise prognoositav kasumlikkus oli piisav selleks, et veenda turutingimustes tegutsevat erainvestorit kõnealust investeeringut tegema.

1. *Tehing seisneb olemasoleva tegevuse üleandmises* ([16])

(40) Belgia ametiasutused on seisukohal, et kapitali eraldamist tuleb hinnata selle konteksti silmas pidades, seega tuleb arvesse võtta, et tegemist on olemasoleva tegevuse üleandmisega. Ettevõtja SA Ducroire asutamisel tehtud tehing piirdus vaid ONDD lühiajaliste riskide portfelli üleandmisega.

(41) Sellega seoses väidavad Belgia ametiasutused, et ettevõtja SA Durcoire algbilanssi kanti üle kõik ärikonto bilansikirjed, **mis olid seotud äritegevusega**. Bilansi aktiva poolele kanti üle vaid need nõuded, mis olid otseselt seotud juba portfellis olevate kindlustuspoliisidega (investeeringuid üle ei kantud). Passiva poolele üle kantud bilansikirjed hõlmasid üksnes kindlustusportfelli ja ei hõlmanud seega kapitali, reserve ning tasandus- ja erakorralisi eraldisi ([17]). Belgia ametiasutused rõhutavad, et ärikontol olnud [45–70] miljonit eurot ei kantud üle ettevõtjale SA Ducroire, kuna aktsiakapitali suuruse kindlaksmääramine toimus eraldi hindamise alusel.

(42) Belgia ametiasutused väidavad, et ärikontole paigutatud kapital ei ole ettevõtja SA Ducroire kapitalivajaduste hindamiseks asjakohane võrdlusalus. Ärikonto kapitalivajadus määrati kindlaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. märtsi 2002. aasta direktiivis 2002/13/EÜ (millega muudetakse nõukogu direktiivi 73/239/EMÜ seoses kahjukindlustusseltside solventsusmarginaalinõuetega ([18])) (edaspidi „Solventsus I direktiiv") sätestatud eeskirjade mehhaanilise kohaldamisega vastavalt usaldatavusnormatiividele, et saada lühiajaliste riskide haldamisele OCA heakskiit pärast seda, kui selle suhtes ei kohaldatud enam riigi tagatist, ning see kapital ei vasta majanduslikule kapitalile, mis on vajalik kõnealuse tegevuse riskiprofiili katmiseks.

(43) Belgia ametiasutuste väitel tuleb eristada uue investeeringu tootlust eeldava erainvestori ja olemasoleva tegevuse tütarettevõtjatele üle kandva emaettevõtja suhtumisviisi. Nimetatud asjaolu mittearvestamine võib viia selleni, et riiklik ettevõtja loovutab või katkestab oma majandustegevuse, kui sellel ei ole turutingimustes tegutseva erainvestori seisukohalt piisavalt suurt tootlust, mis oleks vastuolus Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 345 sätestatud riikliku kapitali neutraalsuse põhimõttega.

2. *Ettevõtja SA Ducroire kapitali suuruse põhjendamiseks kasutatud meetodid*

(44) Belgia ametiasutused väidavad, et 2004. aastal võis krediidikindlustuse andjate kapitalivajaduste kindlaksmääramiseks kasutada kaht meetodit: a) üldkindlustuse sektori klassikaline meetod, mis on kindlaks määratud Solventsus I direktiivis ja mis põhineb riskitasul (st kindlustusmaksed — „premium based approach") ja b) hallatavatel riskidel põhinev meetod („exposure based approach"), nagu näiteks Baseli eeskirjade põhine meetod, mida kohaldatakse pangandussektoris, ja Standard & Poor's meetod, mida kasutatakse krediidikindlustuse andjate vajaliku kapitali suuruse kindlaksmääramiseks.

([16]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011 edastatud dokumendi „Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta" lk 22–24.

([17]) Üksikasjaliku ülevaate ülekantud eelarvekirjete kohta esitasid Belgia ametiasutused 14. veebruari 2007. aasta teatise lk-l 3 vastuseks komisjoni 17. jaanuari 2007. aasta kirjale seoses CP juhtumiga 8/2007 (SA.22302), ning sellele osutati algatamisotsuse punktis 70.

([18]) EÜT L 77, 20.3.2002, lk 17.

Kehtivad usaldatavusnormatiivid — Solventsus I direktiiv

(45) Ettevõtja SA Ducroire puhul leiavad Belgia ametiasutused, et Solventsus I direktiivis esitatud meetod ei peegelda piisavalt täpselt kindlustusandja üldist finantsprofiili.

(46) Solventsus I direktiivi kohaselt võrdub solventsusmarginaalinõue suuremaga kahest summast, millest üks põhineb iga-aastaste kindlustusmaksete või sissemaksete summadel ning teine kolme viimase majandusaasta kahjusummade keskmisel määral. Seejuures on minimaalne tase ajavahemiku 2004–2006 jaoks 3 miljonit eurot ja ajavahemiku 2007–2009 jaoks 3,2 miljonit eurot.

(47) Nende eeskirjade ONDD poolsel kohaldamisel oleks ettevõtja SA Ducroire minimaalse kapitali suurus ajavahemikul 2005–2007 äriplaani andmete põhjal ligikaudu **3–3,3 miljonit eurot** ([19]) (vt alljärgnevalt esitatud tabel 2).

(48) Belgia väidab, et krediidikindlustuse andjate kapitalivajadus sõltub suuremal määral võetavatest riskidest kui riskitasudest (kindlustusmaksed) ning et võetavatel riskidel põhinevad meetodid („*exposure based approach*") (nagu näiteks 1939. aasta ONDD kohta käiva seaduse artikkel 8, Standard & Poor's meetod või pangandussektori suhtes kohaldatav Baseli eeskirjade põhine meetod) on selle hindamiseks kohasemad kui Solventsus I direktiiv, mis põhineb riskitasul („*premium based approach*").

(49) Belgia ametiasutuste väitel ei ole ettevõtja SA Ducroire kindlustatava riskiportfelli näol tegemist tüüpilise olukorraga, kuivõrd vastupidiselt enamikule tema konkurentidele katab ettevõtja peamiselt turukõlbmatuid riske eksportdikrediidikindlustust käsitleva teatise tähenduses. Sellise ettevõtja portfelli riskitase on märkimisväärselt kõrgem kui sellise portfelli oma, mis hõlmab täielikult või osaliselt turukõlblikke riske ning seetõttu tuleb Belgia väitel pidada asjakohaseks rangemate eeskirjade kohaldamist.

„Exposure based approach": i) 1939. aasta ONDD kohta käiva seaduse artikli 8 kohaldamine ettevõtja SA Ducroire suhtes

(50) Belgia ametiasutused leiavad, et kõnealusel juhul tuleks pidada asjakohaseks 31. augusti 1939. aasta ONDD kohta käiva seaduse ([20]) (edaspidi „1939. aasta seadus") artikli 8 kohaldamist, kuivõrd selle aluseks on „*exposure based approach*". Seejuures tuleb märkida, et ettevõtja SA Ducroire ei kuulu 1939. aasta seaduse artikli 8 kohaldamisalasse, kuivõrd seda sätet kohaldatakse üksnes ONDD suhtes.

(51) Lisaks sellele, kuigi artiklis 8 on sätestatud ONDD kohustuste maksimaalne summa, mis on seotud riigi tagatist omava ettevõtja nimel ja otseselt riigi nimel teostatava tegevusega, leiavad Belgia ametiasutused, et 1939. aasta seaduse artiklit 8 võib pidada kapitali minimaalse suuruse võrdlusaluseks ettevõtja SA Ducroire jaoks, kuigi kõnealusel ettevõtjal ei ole riigi tagatist.

(52) Kohaldades **1939. aasta seaduse** artikli 8 punkti 1, ([21]) mille kohaselt ei või võetud kohustused olla suuremad kui 20ga korrutatud toetuse ja üldreservi kogusumma, leiavad Belgia ametiasutused, ([22]) et ettevõtja SA Ducroire kapitalivajadus ajavahemikul 2005–2007 on ettevõtja äriplaani andmete alusel ligikaudu **92–106** miljonit eurot (vt alljärgnevalt esitatud tabel 2).

„Exposure based approach": ii) Standard & Poor's meetod

(53) Oma märkustes osutavad Belgia ametiasutused Standard & Poor's väljatöötatud meetodile krediidikindlustuse andja vajaliku kapitali suuruse kindlaksmääramiseks.

([19]) Vt Belgia ametiasutuste 5. detsembril 2011. aastal esitatud dokumendi „Vastus Euroopa Komisjoni 28. juuli 2011. aasta küsimustikule" lk 9–11 (üksikasjalikud arvutused esitati 14. novembril 2011).
([20]) „Moniteur Belge" (Belgia riigi teataja), 4. oktoober 1939.
([21]) Kohaldatakse ONDD omavahendite arvel toimunud tegevuse suhtes, millel on riigi tagatis.
([22]) Vt Belgia ametiasutuste 5. detsembril 2011. aastal esitatud dokument „Vastus Euroopa Komisjoni 28. juuli 2011. aasta küsimustikule", lk 16.

(54) Kõnealuse kapitali taseme kindlaksmääramiseks ([23]) kasutab Standard & Poor's meetodit, mis põhineb võetavatel riskidel („*exposure based approach*"), millele lisandub kindlustusandja edasikindlustamise hinnang. Vajaliku kapitali suurus määratakse kindlaks meetodi abil, mille puhul võrreldakse kahjude kogusummat kindlustatud kogusummadega („*the gross loss over gross exposure method*") teatud ajavahemiku jooksul, milleks on tavaliselt 10 aastat. Kõnealuse ajavahemiku jooksul leitud kõige suurem suhtarv korrutatakse koefitsiendiga 1,25 ning tulemust kasutatakse kavandatavate ja kohandatavate kindlustatavate summade puhul, pidades silmas nende edasikindlustamist. Meetodi kasutamine põhineb eeldusel, et kindlustusandja portfell on geograafiliselt ja kindlustusliikide („*line of business*") osas piisavalt hästi hajutatud.

(55) Kuigi Belgia ametiasutused osutavad Standard & Poor's meetodile, ei ole nad seda meetodit kasutanud ettevõtja SA Ducroire jaoks vajaliku kapitali taseme määratlemiseks.

„Exposure based approach": iii) Basel I eeskirjade kohaldamine krediidikindlustuse andjate suhtes (Cooke'i suhtarv)

(56) Belgia ametiasutuste väitel on Baseli eeskirjad krediidikindlustuse andjate maksevõimelisuse hindamisel kehtivatest usaldatavusnormatiividest, st Solventsus I direktiivist asjakohasemad. Baseli eeskirjade eelistamist põhjendatakse krediidikindlustuse andjate tegevuse eripäraga ja ettevaatuspõhimõtte kohaldamisega. Belgia ametiasutuste väitel sarnaneb krediidikindlustuse valdkond teise lepinguosalisega seotud riskitaseme poolest pankade krediidiriskidega (sh peamiselt võlgnikuga seotud võla tasumata jätmise risk). Lisaks sellele hõlmab ettevõtja SA Ducroire tegevus erinevalt eraõiguslikest krediidikindlustuse andjatest eeskätt vähim arenenud või areneva majandusega riikides asuvate võlgnike krediidiriske (2. piirkonnas paiknevad riskid ([24])).

(57) Seetõttu on Belgia ametiasutuste väitel Baseli I eeskirjades määratletud Cooke'i suhtarv, mille kohaselt minimaalne kapitaliseerituse tase peab olema vähemalt 8 % kohustuste netosummast, krediidikindlustajate maksevõimelisuse hindamiseks asjakohasem.

(58) ONDD 20. aprilli 2004. aasta haldusnõukogu istungi protokollist ilmneb, et ONDD lähtus ettevõtja SA Ducroire vajaliku kapitali suuruse kindlaksmääramisel Cooke'i koefitsiendist, võttes arvesse vajadust tagada ettevõtjale piisav krediidivõime võrreldes konkurentidega.

(59) Seejuures ei ole Belgia ametiasutuste arvestustes kasutatud suhtarv mitte Baseli I eeskirjades ette nähtud 8 %, vaid 10 %, kuivõrd selle puhul nähakse ette ka teatav varupuhver.

(60) ONDD sel viisil kindlaksmääratud kapitali suurus, mis kajastub kontrolliasutusele edastatud ([25]) finantskavades ja 20. aprilli 2004. aasta teatises, mille alusel haldusnõukogu andis põhimõttelise nõusoleku ettevõtja SA Ducroire asutamiseks aktsiakapitaliga 150 miljonit eurot, oli ligikaudu **68–74 miljonit** eurot 2006. aasta lõpu seisuga (vt alljärgnevalt esitatud tabel 2). Esitatud eeldused hõlmasid üksnes 2. piirkonnas ja Euroopa Liiduga 2004. aasta mais liitunud 10 liikmesriigis asuvate riskide katmist.

(61) Seevastu 28. septembri 2004. aasta strateegilises teatises ([26]) sisalduv ONDD hinnang kapitali suuruse kohta, mis põhines Cooke'i koefitsiendil (10 % kohustuste netosummast) ajavahemiku 2005–2007 jaoks, oli ligikaudu **74–101 miljonit eurot.** Erinevalt 2004. aasta aprilli teatises sisalduvatest finantsprognoosidest sisaldasid 2004. aasta septembri teatise prognoosid kõiki lühiajalisi riske, hõlmates seega kogu 1. ja 2. piirkonna. Kõnealuses teatises on märgitud, et 100 miljoni suurune sissemakstud kapital on piisav selleks, et pakkuda eksportijate lühiajalisi üldkindlustuspoliise kuni 2007. aastani, kuid kapitali suurus vajab läbivaatamist pärast seda perioodi.

([23]) Vt Belgia ametiasutuste 5. detsembril 2011. aastal esitatud dokumendi „Vastus Euroopa Komisjoni 28. juuli 2011. aasta küsimustikule" lisa B14.

([24]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011 edastatud dokumendi „Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta" lk 10: „*Vastavalt ONDD kasutatavale liigitusele,* […]".

([25]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011. aastal esitatud dokumendi „Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta" lisa 8 (lk 70) ja lisa 13.

([26]) Vt ONDD haldusnõukogule 28. septembril 2004. aastal esitatud strateegilise teatise „ONDD ja tema tütarettevõtja strateegilised suunised" lk 28; teatis on esitatud Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011. aastal esitatud dokumendi „Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta" lisas 10.

(62) Belgia ametiasutused on seisukohal, et Cooke'i koefitsiendi kohaldamine ei ole asjakohane meetod selleks, et jagada kapitalivajadus turukõlblike ja turukõlbmatute riskide vahel, kuna Cooke'i koefitsient, mida kohaldatakse kohustuste summa suhtes, sisaldab väidetavalt teatavat lineaarsust ja ei võta piisavalt arvesse mitmesuguste asjaomaste riskide erinevat laadi.

Solventsus II direktiivi meetodi kohaldamine koos poliitiliste riskide sisemise modelleerimisega

(63) Solventsus II reeglid tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivist 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta ([27]) (edaspidi „Solventsus II direktiiv").

(64) Selleks et jagada kapitalivajadus turukõlblike riskide ja turukõlbmatute riskide vahel, töötas ONDD 2011. aastal välja **meetodi**, mille kohaldamist ta peab asjakohasemaks. Tegemist on Solventsus II standardvalemiga, ([28]) mis töötati välja Quantitative Impact Study 5 (QIS 5) raames, millele on lisatud poliitilise riski katmiseks kapitalivajaduse sisemine modelleerimine ning mis on kohandatud selliselt, et see rahuldab hinnangule A vastavaid nõudeid maksevõimelisuse osas, ning mida kohaldatakse 2004. aastale vastavate parameetrite kohaselt.

(65) Belgia ametiasutuste väitel võib mõistlikult eeldada, et kohusetundlik erainvestor oleks hinnangu andmisel 2004. aastal võtnud aluseks selle meetodi.

(66) ONDD kasutas Solventsus II QIS 5 standardvalemit kõikide riskide puhul, välja arvatud poliitilised riskid. Belgia ametiasutuste väitel on poliitiline risk krediidikindlustuse korral käsitletav katastroofiriski ühe liigina. Belgia ametiasutuste väitel on katastroofirisk krediidikindlustuse valdkonnas aga praegu Solventsus II QIS 5 standardvalemiga küllaltki halvasti kaetud. Nende väitel on seetõttu põhjendatud kasutada poliitiliste riskide haldamisega seotud kapitalivajaduse hindamisel sisemist mudelit.

(67) Selle meetodi kohaldamisel on ettevõtja SA Ducroire hinnanguline kapitalivajadus ([29]) äriplaani alusel ligikaudu **80–99 miljonit eurot** ajavahemikul 2005–2007 ja ligikaudu [125–150] miljonit eurot 2009. aastal (vt alljärgnevalt esitatud tabel 2). Suurem osa sellest kapitalivajadusest on tingitud poliitiliste riskide katmisest.

(68) Pärast komisjoni vastavasisulist nõuet hindasid Belgia ametiasutused ettevõtja SA Ducroire kapitalivajadust, võttes aluseks Solventsus II QIS 5 standardvalemi kõikide riskide puhul (sh ka poliitilise riski puhul). Selle hinnangu põhjal oleks ettevõtja SA Ducroire kapitalivajadus olnud ([30]) **väiksem kui 23–25 miljonit eurot** ajavahemikul 2005–2007 ja väiksem kui [25–50] miljonit eurot 2009. aastal (vt alljärgnevalt esitatud tabel 2).

([27]) ELT L 335, 17.12.2009, lk 1. Direktiiv Solventsus II jõustus 6. jaanuaril 2010. aastal.

([28]) Solventsus II näol on tegemist Euroopa eeskirjade reformiga kindlustuse valdkonnas. Koos Basel II eeskirjadega on selle eesmärk kindlustuse ja edasikindlustuse andjatelt nõutavate omavahendite parem kohandamine kõnealuste ettevõtjate tegevuse käigus esinevate riskidega. Pärast Solventsus I direktiivi, milles nähti ette kindlustusmaksete ja kahjude protsendimääral põhinev solventsusmarginaal, muudeti kindlustusega seotud eeskirjad keerulisemaks ning need hakkasid hõlmama asjaomaseid riske, mille puhul kohaldati kas standardvalemit või võeti arvesse sisemist modelleerimist. Standardvalemi kohaldamist hõlmav meetod on praegu määratlemise ja kohandamise staadiumis ning selleks kasutatakse Quantitative Impact Studies (edaspidi „QIS") mudelit. Korraldatavad konsultatsioonid võimaldavad Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komiteel (CEIOPS, *Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors*) kontrollida kavandavate valemite ja parameetrite kehtivust. Ettevõtjad, kes soovivad valida sisemise modelleerimise meetodi, peavad enne reaalse nõutava solventsuskapitali (SCR, *Solvency Capital Requirement*) kindlaksmääramist saama järelevalveasutuse kinnituse.

([29]) Vt Belgia ametiasutuste 5. detsembril 2011 esitatud dokumendi „Vastus Euroopa Komisjoni 28. juuli 2011. aasta küsimustikule" lk 22.

([30]) Vt Belgia ametiasutuste 5. detsembril 2011 esitatud dokumendi „Vastus Euroopa Komisjoni 28. juuli 2011. aasta küsimustikule" lk 32.

Tabel 2

ONDD/Belgia ametiasutuste määratletud ettevõtja SA Ducroire kapitali suurus aastateks 2005, 2007 ja 2009 vastavalt kahele käibekasvu stsenaariumile ja lähtuvalt erinevatest meetoditest

(miljonites eurodes)

	Meetod	**Stsenaarium** [1]	Vaadeldav periood	Kapitalivajadus turukõlblike riskide osas	Kapitalivajadus turukõlbmatute riskide osas	Kokku
Äriplaani alusel	Solventsus I 2011. a detsembri märkuste põhjal	A (3 %)	2005. a lõpp	3,0	3,0	3 [2]
			2007. a lõpp	3,2	3,2	3,2 [2]
		B (6 %)	2005. a lõpp	3,0	3,0	3,0 [2]
			2007. a lõpp	3,2	3,2	3,3 [2]
	1939. aasta seaduse artikkel 8 2011. a detsembri märkuste põhjal	A (3 %)	2005. a lõpp			92
			2007. a lõpp			97
			2009. lõpp			[100–125]
		B (6 %)	2005. lõpp			95
			2007. a lõpp			106
			2009. a lõpp			[100–125]
	Cooke'i koefitsient/Basel I (10 % kohustuste kogusummast) vastavalt haldusnõukogu protokollile 20.4.2004, mis esitati kontrolliasutusele	A (3 %)	2006. a lõpp			68,2
		B (6 %)	2006. a lõpp			74,3
	Cooke'i koefitsient/Basel I (10 % kohustuste netosummast) vastavalt strateegilisele teatisele 28.9.2004	A (3 %)	2005. a lõpp			73,5
			2007. a lõpp			92,2
		B (6 %)	2005. a lõpp			77,4
			2007. a lõpp			100,7
	Cooke'i koefitsient/Basel I (10 % kohustuste netosummast) 2011. a detsembri märkuste põhjal	A (3 %)	2009. a lõpp			[100–125]
		B (6 %)	2009. a lõpp			[125–150]
	Solventsus II, (2011. aasta) standardmeetod 2011. a detsembri märkuste põhjal, lisa B10	A (3 %)	2005. a lõpp	7,0	48,0	55,0
			2007. a lõpp	9,0	56,0	65,0
			2009. a lõpp	[10–20]	[65–80]	[75–100]
		B (6 %)	2005. a lõpp	8,0	51,0	59,0
			2007. a lõpp	10,0	64,0	74,0
			2009. a lõpp	[5–15]	[70–85]	[75–100]
	Solventsus II koos sisemise modelleerimisega poliitiliste riskide osas 2011. a detsembri märkuste põhjal	A (3 %)	2005. a lõpp	7,0	73,0	80,0
			2007. a lõpp	9,0	81,0	90,0
			2009. a lõpp	[5–15]	[110–135]	[125–150]
		B (6 %)	2005. a lõpp	8,0	74,0	82,0
			2007. a lõpp	10,0	89,0	99,0
			2009. a lõpp	[5–15]	[120–135]	[125–150]
	Kohandatud kapital (QIS 5 + sisemine mudel) (vt põhjendus 76), sh kumuleeritud kasum [3]	A (3 %)	2005. a lõpp	9,8	90,2	100,0
			2007. a lõpp	10,8	91,7	102,5
			2009. a lõpp	[5–15]	[130–145]	[135–160]
		B (6 %)	2005. a lõpp	9,8	90,2	100
			2007. a lõpp	11	92,3	103,3
			2009. a lõpp	[10–20]	[140–155]	[150–175]

(miljonites eurodes)

	Meetod	**Stsenaarium** (1)	Vaadeldav periood	Kapitalivajadus turukõlblike riskide osas	Kapitalivajadus turukõlbmatute riskide osas	Kokku
Tegelikukäibe põhjal	Eraldatud sissemakstud kapital 31. mai 2012. aasta märkuste põhjal		2011. a lõpp	[40–80]	[70–110]	150,0

(1) Sulgudes: vastava arengustsenaariumi korral eeldatav aastane käibemahu suurenemine.
(2) Turukõlblike ja turukõlbmatute riskide kapitalivajaduste summa ei võrdu kogusummaga, sest täiendavalt on määratletud absoluutne miinimummäär, mille suurus aastatel 2004–2006 on 3 miljonit eurot ja aastatel 2007–2009 3,2 miljonit eurot.
(3) Vt Belgia ametiasutuste 14. novembril 2011 esitatud dokumendid (Exceli failid, tööleht „Capital"). Tundub, et QIS 2005 meetodit koos sisemise modelleerimisega kasutati üksnes 2005. aasta turukõlblike ja turukõlbmatute riskidega seotud kapitali suuruse kindlaksmääramiseks. 2005. aastale järgnevate aastate jaoks määrati kapital kindlaks […] aastal. Tuleb märkida, et […], seetõttu on 2005. aasta puhul stsenaariumide 1A ja 1B tulemused samasugused. Belgia ametiasutused võtsid 50 miljoni euro suurust sisse maksmata kapitali arvesse alles alates 2009. aastast. Nende arvandmete põhjal arvutati järgmises jaotises „return on equity" (omakapitali investeeringute tulusus) väärtus.

(69) ONDD täpsustas oma 16. ja 31. mai 2012. aasta märkustes, et lähtuvalt 2007. ja 2009. aasta vahel tehtud strateegilistest otsustest (näiteks edasikindlustamise strateegia muutmine, turukõlbmatute riskide riskiportfelli parameetrite muutumine), mida 2004. aasta strateegias ei olnud ette nähtud, tehti ettevõtjasiseseid kapitali ümberpaigutamisi turukõlbmatute riskide haldamiselt turukõlblike riskide haldamisele.

3. *Turutingimustes tegutseva erainvestori põhimõte*

(70) Belgia ametiasutuste väitel vastas ONDD algkapitali eraldamine SA Ducroire asutamise hetkel turutingimustes tegutseva erainvestori kriteeriumile.

Tulusus 2004. aasta prognooside kohaselt

(71) 2004. aasta aprillis esitatud teatises ootas ONDD lähtuvalt stsenaariumist 1B, mis hõlmas tegevusmahu suurenemist 6 % võrra, omakapitali investeeringute tulusust („return on equity" ehk „ROE") 1,3–1,5 % SA Ducroire tegevuse esimese kolme aasta jooksul (2005, 2006 ja 2007) koos tasanduseraldistega ja 2,2–2,9 % samade aastate jooksul ilma tasanduseraldisi arvesse võtmata.

Tabel 3

2004. aasta aprillis tehtud finantsprognoosid (ulatus: 1. piirkond („10 uut liikmesriiki" + 2. piirkond)

(tuhandetes eurodes)

	Stsenaarium 1A: tegevusmahu kasv 3 %			Stsenaarium 1B: tegevusmahu kasv 6 %		
	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve
Tulem kindlustustegevusest	– 527	– 536	– 543	47	389	763
Tulem haldustegevusest	1 643	1 692	1 742	1 749	1 885	2 029
Tehniline tulem	1 116	1 156	1 199	1 797	2 274	2 792

(tuhandetes eurodes)

	Stsenaarium 1A: tegevusmahu kasv 3 %			Stsenaarium 1B: tegevusmahu kasv 6 %		
	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve
Tasanduseraldised	– 837	– 867	– 899	– 1 347	– 1 706	– 2 094
Tehniline tulem ilma tasanduseraldisteta	279	289	300	449	569	698
Finantstulem	2 360	2 468	2 577	2 369	2 499	2 641
Maksud	– 871	– 910	– 949	– 930	– 1 012	– 1 102
Majandusaasta kogutulem	1 768	1 847	1 927	1 888	2 055	2 237
Aktsiakapital	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Omakapitali investeeringute tulusus (tulem/kapital)	1,2 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %	1,4 %	1,5 %
Tulem + tasanduseraldised	2 605	2 715	2 826	3 235	3 761	4 331
Omakapitali investeeringute tulusus ilma tasanduseraldisteta (tulem + tasanduseraldised)/kapital	1,7 %	1,8 %	1,9 %	2,2 %	2,5 %	2,9 %
Rahavood	5 744	5 190	5 803	6 634	6 557	7 742
Tegevuse jaoks vajaliku kapitali suurus			68 186			74 319

Allikas : ONDD. Tegemist on finantsprognoosidega, mis on esitatud Belgia ametiasutuste 1. juuni 2011. aasta märkuste 8. lisa lk 70 (ONDD haldusnõukogule 20. aprillil 2004. aastal esitatud teatis „Aktsiaseltsi asutamine").

(72) Haldusnõukogule 28. septembril 2004. aastal esitatud teatises, mis on esitatud seega pärast ettevõtja SA Ducroire asutamist 23. septembril 2004, prognoosis ONDD dünaamilise arengustsenaariumi kohaselt, mis hõlmas tegevuse mahu suurenemist 6 % võrra, ROE suuruseks kolmel aastal (2005, 2006 ja 2007) 1,3–1,9 % koos tasanduseraldistega ja 2,8–4,3 % samade aastate jaoks ilma tasanduseraldisi arvesse võtmata. 2004. aasta septembris esitatud finantsprognoosid erinesid mõnevõrra 2004. aasta aprillis esitatud prognoosidest, sest 2004. aasta septembri prognoosid hõlmasid laiemat tegutsemisala (kogu 1. piirkond). Lisaks sellele vaadati 2004. aasta septembris läbi mõned arvesse võetud eeldused.

Tabel 4

Finantsprognoosid — 2004. aasta september (ulatus: kogu 1. piirkond ja 2. piirkond)

(tuhandetes eurodes)

	Stsenaarium 1A tegevusmahu kasv 3 %			Stsenaarium 1B tegevusmahu kasv 6 %		
	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve
Tulem kindlustustegevusest [1]	**– 229**	**49**	**292**	**330**	**924**	**1 504**
sealhulgas turukõlbmatud riskid (2. piirkond)	*378*	*688*	*970*	*918*	*1 537*	*2 148*
sh turukõlblikud riskid (1. piirkond „10 liitunud riiki")	*– 619*	*– 579*	*– 545*	*– 600*	*– 553*	*– 511*
sh muud turukõlblikud riskid (1. piirkond „Teised riigid")	*13*	*– 12*	*3*	*31*	*43*	*109*
Tulem haldustegevusest	1 662	1 734	1 805	1 768	1 924	2 086
Tehniline tulem	**1 433**	**1 783**	**2 096**	**2 097**	**2 848**	**3 590**

(tuhandetes eurodes)

	Stsenaarium 1A tegevusmahu kasv 3 %			Stsenaarium 1B tegevusmahu kasv 6 %		
	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve
Tasanduseraldised	– 1 066	– 1 383	– 1 672	– 1 564	– 2 182	– 2 392
Tehniline tulem ilma tasanduseraldisteta	**367**	**400**	**425**	**533**	**667**	**1 197**
Finantstulem	1 366	1 470	1 581	1 375	1 500	1 642
Maksud	– 568	– 637	– 706	– 626	– 735	– 981
Majandusaasta kogutulem	**1 165**	**1 233**	**1 300**	**1 282**	**1 432**	**1 858**
Aktsiakapital	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Omakapitali investeeringute tulusus (tulem/kapital)	**1,2 %**	**1,2 %**	**1,3 %**	**1,3 %**	**1,4 %**	**1,9 %**
Tulem + tasanduseraldised	2 231	2 616	2 972	2 846	3 614	4 251
Omakapitali investeeringute tulusus ilma tasanduseraldisteta (tulem + tasanduseraldised) /kapital	**2,2 %**	**2,6 %**	**3,0 %**	**2,8 %**	**3,6 %**	**4,3 %**
Rahavood	5 358	5 152	6 080	6 233	6 471	7 796
Tegevuse jaoks vajaliku kapitali suurus	73 506	82 798	92 150	77 419	88 931	100 696

Allikas: ONDD. Tegemist on Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011 esitatud märkuste 10. lisas esitatud finantsprognoosidega, mis esitati 28. septembril 2004 ONDD haldusnõukogule esitatud teatise „ONDD ja tema tütarettevõtja strateegilised suunised" lk 28 ja 9. lisas.

([1]) Komisjon märgib, et finantsprognoosides esineb arvutusvigu. Eeskätt erineb kindlustustegevuse erinevate piirkondade tulemite summa ettevõtja SA Ducroire kindlustustegevuse kogutulemist. Summade arvutusvead on tekkinud ettevõtja SA Ducroire kogu kindlustustegevuse tulemi arvutamisel. Kõnealused erinevused ei avalda samas ROE hindamisel märkimisväärset mõju.

(73) Erinevalt 2004. aasta aprillis esitatud teatisest on ROE arvestatud 100 miljoni euro suuruse sissemakstud kapitali põhjal, võtmata arvesse täiendavat investeeritud 50 miljonit eurot, mis ei olnud sisse makstud.

(74) Turukõlblike riskide kohta arvestatud ROE puhul selgitasid Belgia ametiasutused, ([31]) et haldusnõukogule 28. septembril 2004 esitatud strateegilises teatises esitatud liigendust ei saa arvesse võtta turukõlblike ja turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse tulususe analüüsi puhul. Belgia ametiasutused selgitasid, ([32]) et kõnealuseid prognoose ei saa pidada tüüpilisteks, kuivõrd 2004. aastal turukõlblikuks muutunud riskide puhul hinnati eeldatavat kahjunõuete taset tegelikust oluliselt suuremaks, kuivõrd ei võetud arvesse võimalust, et kindlustusandja saab muuta kindlustusmaksete suurust kahjunõuete taseme tegelikul suurenemisel. Belgia ametiasutused meenutasid, et ONDD haldusnõukogu ei lähtunud strateegilise teatise 9. lisas esitatud liigendusest ettevõtja SA Ducroire kapitaliseerimise üle otsustamisel.

Tulusus 2011. aastal koostatud ex post prognooside kohaselt

(75) Seega ei olnud kõnealused 2004. aasta prognoosid komisjonile 2011. aastal esitatud turukõlblike ja turukõlbmatute riskide osas eraldi tehtud prognooside aluseks. 2011. aasta juunis esitatud märkused põhinesid 2004. aastale eelnenud aastate ajaloolistel majandusnäitajatel ja ettevõtja SA Ducroire selle ajajärgu konkurentide majandustulemustel. Belgia on seisukohal, et 2011. aasta märkuste puhul kasutatud lähenemisviis võimaldab paremini mõista 2004. aastal tegutsenud erainvestori kaalutlusi, jäädes samas sidusaks konsolideeritud majandustulemustega.

([31]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011 edastatud dokumendi „Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta" 10. lisa.

([32]) Vt Belgia ametiasutuste 5. detsembril 2011 esitatud dokumendi „Vastus Euroopa Komisjoni 28. juuli 2011. aasta küsimustikule" lk 33.

(76) 2011. aasta juunis esitatud märkustes hindasid Belgia ametiasutused turukõlblike riskide kindlustamise tulusust selle tegevuse jaoks eraldatud kapitali suhtes lähtuvalt mudelist Solventsus II (QIS 5 standardvalem ja sisemine modelleerimine), tegemist on meetodiga, mis töötati komisjoni nõudmisel välja tagantjärgi. Seejuures tuleb märkida, et erinevus selle meetodiga määratletud miinimumkapitali summa, 82 miljonit eurot ja tegelikult sissemakstud aktsiakapitali, 100 miljonit eurot, vahel, suunati turukõlblike ja turukõlbmatute riskidega seotud tegevusse võrdeliselt vastavate riskide osakaalule 82 miljoni euro suuruses miinimumkapitalis. Sellest tulenevalt on turukõlblike riskide jaoks ONDD määratletud „kohandatud" kapitali suurus 2005. aasta jaoks 9,8 miljonit eurot ([33]) (vt alljärgnevalt esitatud tabel 5).

(77) 2011. aastal Belgia ametiasutuste esitatud muudetud finantsprognooside alusel ja nende tehtud turukõlblike riskidega seotud tegevuse jaoks eraldatava kapitali suuruse hinnangu kohaselt, mida on selgitatud põhjenduses 76, on turukõlblike riskidega seotud tegevuse tulusus ajavahemikul 2005–2007 Belgia ametiasutuste arvestuste kohaselt esitatud järgmises tabelis:

Tabel 5

2011. aastal ümberarvutatud finantsprognoosid ([1])

(tuhandetes eurodes)

	Stsenaarium 1B (tegevusmahu kasv 6 %) turukõlblikud riskid			Stsenaarium 1B (tegevusmahu kasv 6 %) turukõlbmatud riskid		
Finantsprognoosid	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve
Tulem kindlustustegevusest	656	516	596	– 326	408	908
Tulem haldustegevusest	292	329	363	1 476	1 596	1 723
Tehniline tulem ilma tasanduseraldisteta	**948**	**845**	**959**	**1 150**	**2 004**	**2 631**
Tasanduseraldised	– 328	– 347	– 368	– 1 236	– 1 835	– 2 024
Tehniline tulem koos tasanduseraldistega	**620**	**497**	**591**	**-86**	**170**	**607**
Finantstulem	280	347	374	1 095	1 153	1 268
Maksud	– 297	– 279	– 318	– 330	– 456	– 664
Tulem pärast maksusid	**603**	**566**	**646**	**679**	**866**	**1 212**
Kohandatud kapital (QIS 5 + sisemine modelleerimine) ([2])	9 756	10 322	10 969	90 244	91 110	92 321
Kohandatud kapital + tasanduseraldised	9 756	10 437	11 205	90 244	91 743	93 671
ROE (tulem/kapital)	**6,2 %**	**5,5 %**	**5,9 %**	**0,8 %**	**1,0 %**	**1,3 %**
Tulem + tasanduseraldised	**823**	**799**	**893**	**1 511**	**2 068**	**2 519**
ROE ilma tasanduseraldisteta	**8,4 %**	**7,7 %**	**8,0 %**	**1,7 %**	**2,3 %**	**2,7 %**

([1]) Vt Belgia ametiasutuste 14. novembri 2011. aasta märkused (Exceli failid „201105 P&L" ja „Bilan Business Plan Scenario 1B", töölehed P&L_cessibles ja PL_non_cessibles).

([2]) Tundub, et QIS 2005 meetodit koos sisemise modelleerimisega kasutati üksnes 2005. aasta turukõlblike ja turukõlbmatute riskidega seotud kapitali suuruse kindlaksmääramiseks. 2006. ja 2007. aasta kapitali suurus määrati kindlaks 2005. aasta kapitali alusel, millele lisati perioodi prognoositud kumulatiivne kasum.

([33]) Belgia tehtud arvutus turukõlblike riskide osas on järgmine: 8 miljonit eurot + [(100 miljonit eurot — 82 miljonit eurot) × (8 miljonit eurot/82 miljonit eurot)]. Sama valemit kasutatakse ka turukõlbmatute riskide puhul.

(78) Belgia ametiasutused on ROE arvutamisel lähtunud 100 miljoni euro suurusest sissemakstud aktsiakapitalist, jättes arvesse võtmata täiendavad investeeritud 50 miljonit eurot, mis maksti sisse alles 2009. aastal.

(79) Algatamisotsuses väljendatud kahtlusele, et erainvestor oleks nõudnud sissemaksmata kapitali eest hüvitist, kuivõrd ettevõtja pankrotistumise korral oleks ta selle kaotanud, vastasid Belgia ametiasutused, et nad jäävad oma seisukoha juurde, et 50 miljoni suurust kapitali ei saa ettevõtja tegevuse tootluse arvestamisel arvesse võtta enne, kui see kapital on tegelikult sisse makstud. Nende väitel oleks ettevõtja pankrotistumisel (eeldusel, et sellega kaasnevad nõuded kogu märgitud kapitali ulatuses) vaid see mõju, et see vähendaks tehtud investeeringu kestust. Ametiasutused väitsid samuti, et kuni kõnealuse 50 miljoni suuruse kapitali sissemaksmiseni 2009. aastal oli ettevõtjal ONDD võimalus paigutada kõnealune summa turule ja saada selle pealt asjaomast tootlust.

(80) Lisaks sellele väidavad Belgia ametiasutused, et 2004. aasta prognoosides esitatud investeeringute määr 2 %, mida võeti arvesse tabelis 5 esitatud arvutuste puhul, on väiksem kui tase, mida erainvestor oleks tõenäoliselt eeldanud. 3,5 % investeeringute määra põhjal arvestasid Belgia ametiasutused, et turukõlblike riskide kindlustamise tulususe prognoos (tasanduseraldiste alusel kohandatud ROE korral) on ajavahemikul 2005–2007 ligikaudu 9,7–10,4 % (2 % investeeringute määra korral ligikaudu 7,7–8,4 %) ([34]).

ROR suhtarvu kasutamine

(81) Belgia ametiasutused väidavad, et investeeringu tootluse arvutamiseks kõige kohasem suhtarv on *Economic Return on Revenue* (edaspidi „ROR"), kuigi seda taset ei ole *ex ante* prognooside (ONDD äriplaani) puhul kasutatud. Kõnealune suhtarv saadakse tehnilise tulemi (tulem enne tasanduseraldisi) jagamisel käibega (kindlustusmaksed). Belgia ametiasutuste väitel on ROR kõige kohasem parameeter järgmistel põhjustel:

a) see arvutatakse enne Belgia järelevalveasutuste teostatavat tasanduseraldiste arvestamist, mille eesmärk on tulemi ajaline ühtlustamine ja võimaliku tulevase tegevuse kahjumi katmine;

b) ROR kajastab kõige täpsemalt krediidikindlustusega seotud tegevuse tootlust ja ei võta arvesse puhast finantstootlust. See parameeter näitab seega krediidikindlustusega seotud põhitegevuse tootlust.

(82) Ettevõtja SA Ducroire puhul arvutatud ROR oli 2005. ja 2006. aastal vastavalt 16,5 % ja 18,5 % ning selle põhjal on ettevõtja SA Ducroire tootlus suurem ([35]) kui kolmel kõige suuremal krediidikindlustuse andjal Coface, Euler Hermes ja Atradius, kelle puhul arvutatud ROR väärtused 2005. ja 2006. aastal olid vastavalt 9,7 % ja 10,9 %, 16,0 % ja 16,9 % ning 9,3 % ja 11,9 %.

Oodatava tootluse määratlemine

(83) Vastuseks komisjoni märkusele selle kohta, et ei saa pidada tõenäoliseks, et erainvestor lähtuks kavandatava investeeringu tootluse hindamisel üksnes ROR suhtarvust, pakkusid Belgia ametiasutused selleks, et põhjendada ettevõtja SA Ducroire piisavat tootlust kapitaliseerimise hetkel, veel kaks meetodit. Tegemist on a) mudeliga „Capital Asset Pricing Model" ([36]) (edaspidi „CAPM"), mis võimaldab hinnata finantsvara ootuspärast tootluse taset turul, sõltuvalt sellega seotud riskidest ja b) krediidikindlustuse andjate tootluse võrdlusanalüüsiga („benchmarking").

([34]) Vt Belgia ametiasutuste 5. detsembril 2011 esitatud dokumendi „Vastus Euroopa Komisjoni 28. juuli 2011. aasta küsimustikule" lk 38 ja 39.

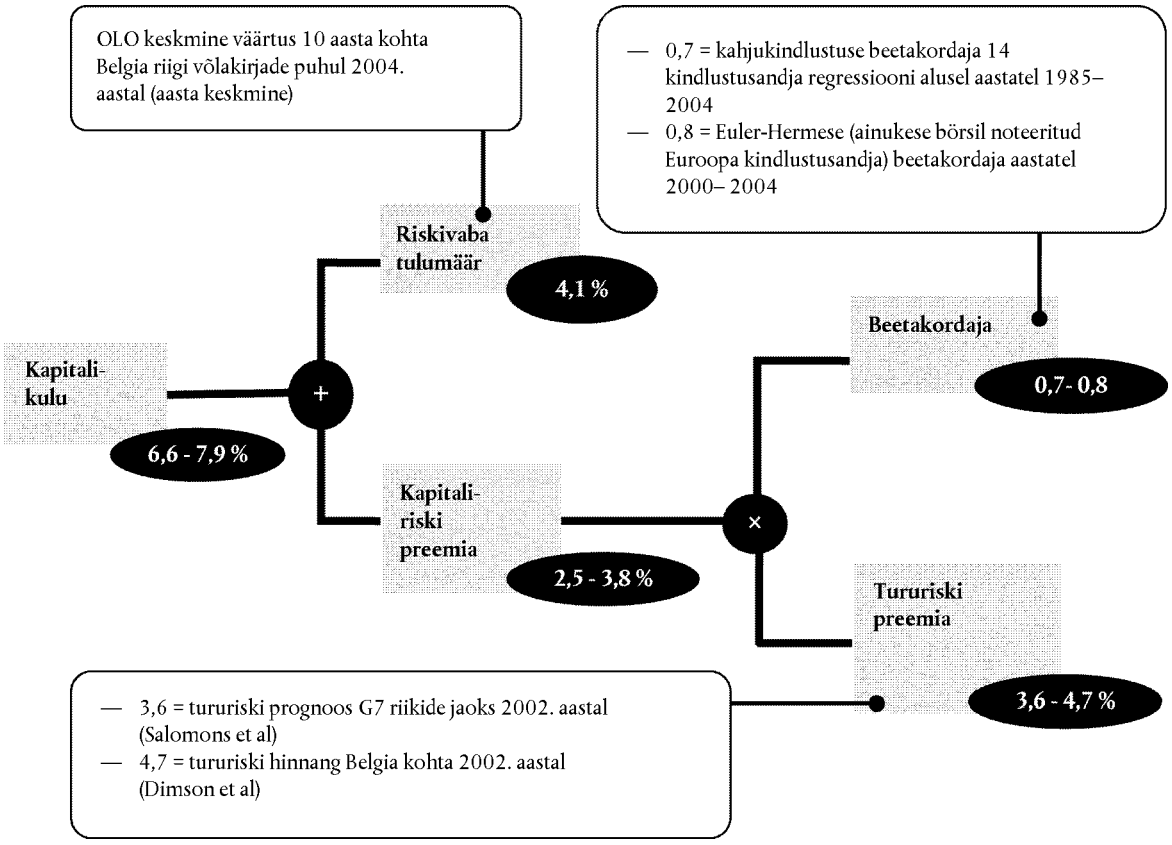
([35]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011 edastatud dokumendi „Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta" lk 38.

([36]) Finantsvarade hindamise mudel.

(84) CAPM mudeli kohaselt määratletakse kapitalikulu kindlaks järgmiselt:

Kapitalikulu = riskivaba tulumäär + kapitali riskipreemia
Kapitalikulu = riskivaba tulumäär + aktsia beetakordaja * [turu riskipreemia],
kus aktsia beetakordaja väärtus iseloomustab kõnealuse aktsia tootluse volatiilsust võrreldes turuga

(85) Belgia ametiasutused hindasid SA Ducroire kapitalikulu, nagu on näidatud järgmisel joonisel.

(86) ONDD hinnangu kohaselt, mis põhines CAPM mudelil, eeldas Belgia kahjukindlustuse sektoris tegutsev erainvestor 2004. aastal vähemalt 7–8 % suurust tootlust.

(87) Kõnealuse sektori ajaloolise tootluse võrdlusanalüüsiks koostasid Belgia ametiasutused kindlustusandjate valimi, mis hõlmas järgmisi kriteeriume rahuldavaid ettevõtjaid: a) tegemist on Euroopa ettevõtjatega, b) krediidikindlustus on nende põhitegevus, c) nad tegutsevad peamiselt turukõlblike riskide valdkonnas, kuid on ühtlasi tegevad ka turukõlbmatute riskide valdkonnas, jättes välja ettevõtjad, kes saavad riigiabi või on asutatud pärast 2004. aastat; välja jäeti ka valimisse kuuluvate ettevõtjate tütarettevõtjad. Valim hõlmab 11 kindlustusandjat. Belgia ametiasutuste väitel on peamiselt turukõlblike riskide valdkonnas tegutsevate kindlustusandjate keskmine ROE vahemikus 6–7,5 %, sõltuvalt vaadeldavast ajajärgust (st asjaolust, kas ajavahemik hõlmab kriisiaastaid või mitte). 2004. aastal oli kõnealuse 11 kindlustusandja keskmine ROE 7,8 %, samas kui võrdlusaluseks oleva kolme turul tegutseva ettevõtja keskmine ROE oli 13,3 % (vt tabel 6).

Tabel 6

Belgia esitatud krediidikindlustuse andjate tootluse võrdlusanalüüs

Valimi koostamise meetod turukõlblike riskide ROE võrdlusanalüüsiks		ROE (2), 2000–2009, protsendimäärad																	
Valikukriteerium	Valimi suurus	Ettevõtja	Asukoht	Turukõlblike riskide osakaal (3)%	Kindlustusmaksete brutosumma M €, 2004	ROE											keskmine		
						1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2001–04	2003–04	2001 – 09
• ICISA ja Berni Liidu liikmetest krediidikindlustuse andjad (4)	115	Cesce	Hispaania	60	51 (5)			2,3	5,2	7,3	6,0	3,5	8,3	2,3	– 24,0	10,4	4,1	4,5	1,8
		KUKE	Poola	60	7			– 9,0	0,5	1,9	5,5	7,9	4,9	5,3	8,1	– 14,6	– 0,3	3,7	1,2
		COSEC	Portugal	90	37			1,5	1,7	– 5,1	8,1	7,3	2,2	6,0	– 9,0	1,8	1,5	1,5	1,6
		Prisma	Saksamaa	100	36	0,0	4,8	6,8	4,7	5,6	9,3	12,9	17,1	9,5	15,9	7,6	6,6	7,5	9,9
• Euroopa krediidikindlustuse andjad (7)	47	Credit y Caucion	Hispaania	100	341	9,0	13,7	14,3	16,0	21,1	17,6	14,3	13,7	15,2	53,7	0,5	17,3	19,4	18,5
• Ettevõtjad, kelle põhitegevus on krediidikindlustuse andmine ja kes tegelevad peamiselt turukõlblike riskidega (1)	19	Baez	Bulgaaria	60	0,5						4,7	8,7	5,3	11,5	10,6	14,2	4,7	4,7	9,2
• Välja arvatud ettevõtjad, kes saavad riigiabi (nt SACE ja SACE BT)	16	Garant	Austria	50	4						– 7,3	– 5,6	0,6	1,3	3,2	-10,7	-7,3	-7,3	-3,1
		Mehib	Ungari	90	6 (5)				0,2	0,8	2,2	0,8	-2,3	0,4	5,7	8,2			

Valimi koostamise meetod turukõlblike riskide ROE võrdlusanalüüsiks		ROE (2), 2000–2009, protsendimäärad																	
Valikukriteerium	Valimi suurus	Ettevõtja	Asukoht	Turukõlblike riskide osakaal (3)%	Kindlustusmaksete brutosumma M €, 2004	ROE											keskmine		
						1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2001–04	2003–04	2001 – 09
• Välja arvatud pärast 2004. aastat asutatud ettevõtjad ja juba valimis oleva ettevõtja tütarettevõtjad	11	Atradius	Madalmaad	90	1079			1,8	– 17,5	3,4	10,1	16,8	14,5	19,4	– 22,1	– 12,5	– 0,5	6,8	1,5
		Euler Hermes	Prantsusmaa	96	1567		13,7	13,2	16,7	14,5	18,4	17,7	17,3	21,8	4,5	1,3	15,7	16,4	13,9
		COFACE	Prantsusmaa	83	903	11,3	11,8	9,2	3,2	13,2	11,5	13,4	11,2	15,1	3,7	– 15,0	9,3	12,4	7,3
		Keskmine väärtus (6)					11,0	5,0	3,4	7,0	7,8	8,9	8,4	9,8	4,6	-0,8	5,8	7,4	6,0
		Kolme võrdlusaluseks oleva ettevõtja keskmine (6)						8,1	0,8	10,4	13,3	16,0	14,3	18,8	-4,6	-8,7	8,2	11,9	7,6
		Samaväärse suurusega ettevõtjate keskmine (6)						3,1	4,7	5,3	5,8	6,2	6,2	6,4	8,0	2,2	4,7	5,5	5,3

(1) Arvesse lähevad üksnes ettevõtjad, kes hinnanguliselt tegutsevad peamiselt turukõlblike riskide valdkonnas (enam kui 50 % kindlustusmaksetest või tegevuse kogumahust, vastavalt olemasolevale teabele
(2) Kohandatud tasanduseraldistega
(3) Edastatud geograafilise teabe alusel, st tegevuspiirkond, kindlustusmaksed (eri ettevõtjate puhul erinev)
(4) Krediidikindlustajate rahvusvahelised ühingud
(5) Kindlustusmaksete netosumma
(6) Kaalumata keskmine
(7) 2004. aastal või lähitulevikus

(88) Belgia ametiasutuste väitel on turukõlblike riskidega seotud tegevuse oodatav tootlus enne tasanduseraldisi (ROE ilma tasanduseraldisteta) Belgia ametiasutuste 2011. aastal stsenaariumi 1B kohaselt ümberarvutatud prognooside alusel (vt tabel 5) kooskõlas erainvestori eeldatava tootlusega 2004. aastal (mida Belgia ametiasutused hindasid kapitalikulu alusel vastavalt CAPM mudelile ja vastavalt krediidikindlustuse andjate tootluse võrdlusanalüüsile, vt vastavalt põhjendused 86 ja 87).

Raamatupidamisarvestuse eraldamine

(89) Menetluse algatamise otsuses esitatud komisjoni nõude kohta täita ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punkti 4.3 nõudeid, mis näevad ette turukõlblike riskide ja turukõlbmatute riskide eraldi haldamise ja nende kohta eraldi raamatupidamisarvestuse pidamise, vastasid Belgia ametiasutused, et selline arvestuse eraldamine ei ole nõutav. Pärast 1. jaanuari 2005 teostab kõiki lühiajaliste riskidega (sh nii turukõlblike riskide kui ka turukõlbmatute riskidega) seotud tehinguid ettevõtja SA Ducroire, kellele anti üle olemasolev tegevus. Belgia ametiasutused väidavad, et kuivõrd ettevõtja SA Ducroire ei saa enam riigi toetust, seejuures isegi mitte turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse eest, on Belgia seisukohal, et eraldi raamatupidamisarvestust ei ole vaja sisse seada.

V. **ABI HINDAMINE**

V.1. RIIGIABI OLEMASOLU

(90) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 on sätestatud, et kui aluslepingutes ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

(91) Komisjon peab esmalt analüüsima, kas kõnealuste meetmete näol on tegemist riigiabiga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Seetõttu analüüsitakse järgmistes jaotistes kõnealuseid meetmeid abi olemasolu tõendavate erinevate kriteeriumide alusel.

V.1.1. **Eelise olemasolu**

V.1.1.1. *Eelise olemasolu seoses riigi antava tagatisega (meede 1) ja ONDD vahendite ettevõtjasisese ümberpaigutamisega turukõlblike riskidega seotud tegevusesse (meede 2)*

(92) Ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punktide 3.1 ja 3.2 kohaselt võib ekspordikrediidikindlustuse andja suhtes kohaldatav riigi tagatis anda talle finantseelise tema konkurentide ees. 23. veebruaril 2011. aastal alustatud uurimine (vt põhjendus 26) hõlmaski Belgia tagatist ettevõtja ONDD turukõlblike riskidega seotud tegevusele.

(93) Alates 1. septembrist 2003 suunati ONDD lühiajaliste riskidega, sealhulgas ka turukõlblike riskidega seotud tegevus nn „ärikontole", millele riigi antav tagatis Belgia ametiasutuste väitel ei laienenud.

(94) Kuivõrd ettevõtjas ONDD ei olnud loodud eraldi kontosid, mis oleks võimaldanud eristada turukõlblike riskide ja turukõlbmatute riskidega seotud tegevust, palus komisjon Belgia ametiasutustel täpsustada, kui suurt osa riigi antud tagatisest võib käsitleda antuna enne 31. augustit 2003 turukõlblike riskidega seotud tegevusele. Samuti paluti ametiasutustel esitada tõendid selle kohta, et kõnealuse tagatise andmine lõppes 31. mail 2003 ja mitte ettevõtja SA Ducroire asutamisel 1. jaanuaril 2005.

(95) Belgia ametiasutused kinnitasid, et ONDD lõpetas 1. piirkonnas asuvate võlgnikega seotud riskide katmise ([37]) 1993. aastal. Pärast 1993. aastat oli ONDD tegevus suunatud üksnes turukõlbmatutele riskidele. ONDD nõustus turukõlblike riskide katmisega vaid äärmiselt erandlikel juhtudel.

([37]) Vt joonealune märkus nr 21.

(96) Nagu on märgitud põhjenduses 34, täpsustas Belgia, et turukõlblike riskidega seotud tegevus ettevõtjas ONDD oli enne 2004. aasta maikuud marginaalse tähtsusega. Liiatigi kaeti neid väga väheseid turukõlblikke riske vaid seetõttu, et need olid seotud turukõlbmatu riskiga. Tüüpiline vaadeldav olukord ([38]) on järgmine: *kindlustusvõtja X müüs kaupu 1. piirkonnas asuvale vahendajale A, kes müüs kauba edasi 2. piirkonnas asuvale lõpptarbijale B. Enamasti tarniti kaup otse lõpptarbijale B. Kindlustusvõtja X poolne arve tasumine vahendaja A vahendusel on de facto seotud vahendaja A arve lõpptarbija B poolse tasumisega. Kindlustusvõtjatel ei ole üldiselt võimalik võtta krediidikindlustust teise kindlustusandja juures, sest tegemist on tehingutega, mis on sõltuvad lõpptarbija B asukohariigi poliitilistest riskidest.*

(97) Belgia ametiasutused kinnitasid, et kõnealuseid riske ei ole võimalik katta teiste erakindlustusandjate juures.

(98) Põhjendustes 93–95 esitatud asjaolude põhjal võib väita, et kuigi kõnealuseid riske käsitletakse teoreetiliselt turukõlblikena (kuivõrd põhiline kindlustusandja ja kindlustusvõtja suhe on kindlustatud eksportööri X ja vahendaja A vahel), tuleb neid tegelikkuses käsitleda turukõlbmatute riskidena, võttes arvesse kõnealuse ajavahemiku turuolukorda. Lisaks sellele kattis ONDD kõnealuseid riske enne 2004. aasta maid vaid erandkorras, need moodustasid vähem kui [0–2 %] ONDD lühiajaliste riskide portfelli kindlustusmaksetest (ajavahemikul 2000–2004) (vt põhjendus 34).

(99) Belgia ametiasutused esitasid tõendid selle kohta, et ONDD turukõlblike riskidega seotud tegevusele antud riigi tagatis lõppes alates 1. septembrist 2003. aastal. Kõnealuse tagatise kohaldamine peatati pärast turukõlblike riskidega seotud tegevuse koondamist ärikontole, st kontole, mille jaoks ONDD sai OCA heakskiidu ([39]) nimelt seetõttu, et riigi antav tagatis kõnealusele kontole ei laienenud. 1. septembril 2003. aastal avaldatud ja jõustunud kuninglikus määruses, milles määrati kindlaks ONDD ressurssidest rahastatav ilma riigi tagatiseta tegevus, määratleti ühtlasi ka kõnealuse kontoga seotud tehingud. Pärast kuningliku määruse jõustumist ([40]) reguleerib kõikide vähem kui 2 aasta pikkuse kestusega ekspordipoliiside riske 1939. aasta seaduse artikli punkt 3.2 (ONDD vahenditest rahastav tegevus ilma riigi tagatiseta).

(100) Kokkuvõttes hajusid algatamisotsuses komisjoni tõstatatud kahtlused, mis hõlmasid turukõlblike riskide kindlustamisel antavat eelist seoses riigipoolse tagatisega. Leidis kinnitust, et ettevõtjale ONDD turukõlblike riskidega seotud tegevusele kuni 2003. aasta augustini antud tagatis ei andnud kõnealuse tegevuse puhul ettevõtjale konkurentsieelist tema konkurentide ees, kuivõrd tegemist ei olnud tegelikult turukõlbliku tegevusega. Samuti puudus igasugune kavatsus käivitada riigi tagatise toel tegelikult turukõlblikku tegevust. Samuti võib järeldada, et riigi tagatis kõikidele lühiajalistele riskidele peatati alates 2003. aasta 1. septembrist.

(101) ONDD siseselt ei toimunud vahendite ümberpaigutamist turukõlblike riskidega seotud tegevusesse, kuna tegelikult turukõlblik tegevus puudus. Samuti puudus igasugune kavatsus käivitada tegelikult turukõlblikku tegevust turukõlbmatu tegevuse vahendite ümberpaigutamise teel (vt põhjendus 98). Kokkuvõttes tuleb öelda, et puuduvad tõendavad asjaolud, mis annaksid alust eeldada turukõlbliku tegevuse toetuseks ONDD siseselt ümberpaigutatavate vahendite olemasolu või mingi muu eelise olemasolu, mida ONDD sellise ümberpaigutamise tulemusena oleks võinud saada.

(102) Kokkuvõttes ei ole meetme 1 ja 2 puhul tegemist eelise andmisega Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 tähenduses. Seega ei kujuta need meetmed endast riigiabi.

(103) Eelnevast tuleneb, et muude riigiabi tunnuste (riigi ressursside kasutamine, valikulisus, konkurentsi kahjustamine) analüüsi meetme 1 ja 2 kohta alljärgnevalt esitatud osas läbi ei viida.

([38]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011 edastatud dokumendi „Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta" lk 13–14.

([39]) Sel ajajärgul kehtinud nõukogu direktiivi 73/239/EMÜ artikli 2.2d kohaselt ei vajanud ONDD OCA kinnitust alates hetkest, mil tema tegevusele laienes Belgia riigi tagatis. Kui ettevõtja hakkas hiljem nn ärikonto kaudu tegelema tehingutega, millele Belgia riigi tagatis ei laienenud, ei kehtinud tema suhtes enam artiklis 2.2d sätestatud vabastus ning ettevõtja pidi oma tegevusele saama OCA heakskiidu.

([40]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011 esitatud dokumendi lk 15.

V.1.1.2. *Eelise olemasolu seoses ettevõtjale SA Ducroire eraldatud aktsiakapitaliga (meede 3)*

Asjaolud, mille alusel hinnatakse, kas kapitali eraldamise näol ettevõtjale SA Ducroire oli tegemist riigiabiga

(104) Algatusotsuse kohaselt (vt käesoleva otsuse põhjendused 27 ja 28) tuleb kaks järgmist summat arvata maha ettevõtjale SA Ducroire eraldatud aktsiakapitali summast, sest nende näol ei ole tegemist abiga:

a) kapitali osa, mille abil kaeti turukõlbmatuid riske (esimene välistamise kriteerium);

b) kapitali osa, millega ettevõtjas ONDD kaeti juba eelnevalt turukõlblikke riske ja mis lihtsalt anti ettevõtjale SA Ducroire üle koos vastava tegevusega. Tegemist on üksnes juba olemasoleva majandustegevuse ja sellega seotud kapitali õigusliku vormi muutmisega. Lähtudes samast lähenemisviisist kui otsuse puhul Postipanga (Banque Postale) loomise kohta, ([41]) ei looda sellise kapitali üleandmisega uut eelist kõnealuse majandustegevuse teostamisel ning seetõttu ei saa sellise üleandmise puhul iseenesest olla tegu abiga (teine välistamise kriteerium).

(105) Algatamisotsuses väljendatud lähenemisviisi rakendamiseks peab komisjon kõigepealt kohaldama mainitud kaht välistamise kriteeriumi.

(106) Belgia on samas toonud välja teise välistamise kriteeriumiga seotud argumendi, mis tõele vastavuse korral võimaldab viivitamata välistada kogu meetme 3 tervikuna abiks kvalifitseerimise. Seetõttu näitab komisjon esmalt, enne algatamisotsuses esitatud kahe välistamise kriteeriumi kohaldamist, kõnealuse argumendi paikapidamatust.

Belgia väite, mille kohaselt kõik eraldatud 150 miljonit eurot olid seotud 2004. aastal üleantud tegevusega, tagasilükkamine

(107) Vastuseks algatamisotsusele tõi Belgia oma väidete toetuseks võimendatuna välja teise välistamise kriteeriumi, mille kohaselt kapital, mida ettevõtjas ONDD kasutati seoses turukõlbliku tegevusega vahetult enne vastava tegevuse üleandmist 1. jaanuaril 2005 ettevõtjale SA Ducroire, ei kujuta endast abi. Täpsemalt on Belgia seisukohal, et kogu ettevõtjale SA Ducroire eraldatud 150 miljoni euro suuruse algkapitali näol oli tegemist majandusliku kapitaliga, mis oli mõeldud kõnealusele ettevõtjale üleantud lühiajaliste (**turukõlblike ja turukõlbmatute**) riskidega seotud kindlustustegevusele. Belgia leiab, et ettevõtja SA Ducroire asutamine algkapitaliga 150 miljonit eurot on vaid olemasoleva tegevuse ja sellega seotud kapitali õigusliku vormi muutmine. Seega ei ole Belgia väitel tegemist abiga kogu eraldatud algkapitali ulatuses. Seetõttu ei ole Belgia väitel vajalik kontrollida, kuidas ettevõtja SA Ducroire kõnealust kapitali hiljem kasutas (st kas seda kasutati turukõlblike või turukõlbmatute riskide katmiseks — esimene välistamise kriteerium), kuivõrd kõnealuse kapitali näol ei saa olla tegemist abiga.

(108) Selle seisukoha toetuseks väidavad Belgia ametiasutused, et ettevõtja SA Ducroire aktsiakapitali märkimine 150 miljoni euro ulatuses oli põhjendatud ja seda alates 2005. aastast. Belgia ametiasutused põhjendavad kapitali sellist suurust Solventsus II direktiivi vastuvõtmise käigus kindlaksmääratud „praeguste standarditega" ([42]) (kasutatud on nn standardmeetodit, mis vastab mõju-uuringu (Belgia kohta 2011. aasta märtsis läbiviidud „QIS 5") tulemusena kehtestatud tehnilistele parameetritele kõikide ettevõtja SA Ducroire riskide kohta, välja arvatud poliitilised riskid, mille katmise jaoks vajaliku kapitali kindlaksmääramiseks kasutati sisemist modelleerimist). Nagu on näidatud tabeli 2 jaotises „Solventsus II koos sisemise modelleerimisega poliitiliste riskide osas", on 2009. aasta jaoks ette nähtud tegevuse taseme jaoks vajaliku kapitali suurus [125–150] miljonit eurot.

([41]) Vt komisjoni 21. detsembri 2005. aasta otsus kohtuasjas N 531/2005, „Postipanga loomiseks ja töö korraldamiseks võetavad meetmed" (ELT C 21, 28.1.2006, lk 2), mis on kättesaadav veebiaadressil http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-2005/n531-05.pdf.

([42]) Vt joonealune märkus nr 28.

(109) Komisjon märgib, et mõiste „üleantud tegevusega seotud kapital" on määratletud komisjoni 21. detsembri 2005. aasta otsuses „Postipanga loomiseks ja töö korraldamiseks võetavad meetmed" ([43]). Kõnealuse juhtumi puhul otsustati, et üleandmine ei hõlmanud uut kapitali, sest uue ettevõtja Postipank (la Banque Postale) loomisel kanti sellele üle üksnes ettevõtja „La Poste" finantsteenustega seotud tegevuse rahastamiseks vajalik omakapital. Teisisõnu oli sel juhul tegemist üksnes olemasoleva omakapitaliga, mida kasutati varasemalt selgelt üksnes seoses üleantud varade, õiguste ja kohustustega. Analüüs hõlmas seega kapitali, mis oli juba ametlikult seotud üleantud tegevusega ning mitte hinnangut tulevase kapitali kohta, mis oleks uue ettevõtja jaoks kohane tulevase tegevuse rahastamiseks.

(110) Nagu eespool on selgitatud, toimus ettevõtjale SA Ducroire üleantud lühiajaliste (turukõlblike ja turukõlbmatute) riskidega tegevuse haldamine ettevõtjas ONDD alates 1. septembrist 2003 ärikonto vahendusel. Kõnealusele kontole eraldatud kapitali suurus oli [45–70] miljonit eurot. Põhjenduses 99 on märgitud, et ONDD sai eraldi ja üksnes selle ärikonto (ja sellega seotud [45–70] miljoni euro suuruse kapitali) jaoks riikliku kindlustusandjate kontrolliasutuse (OCA) heakskiidu. OCA eeskirjad ja kontrollimeetmed hõlmavad muu hulgas ka maksevõimelisuse eeskirjadele vastavust (tagatisfondi minimaalne suurus, solventsusmarginaal) ([44]). Sellest järeldub, et kõnealusel ajajärgul kehtinud usaldatavusstandardi alusel oli ärikonto abil teostatav lühiajaliste riskidega seotud tegevus piisavalt kapitaliseeritud.

(111) Sellega seoses märgib komisjon, et vastavalt 20. aprilli 2004. aasta ettevõtjasisesele teatisele, ([45]) mille alusel tehti otsus ettevõtja SA Ducroire asutamise ja talle 150 miljoni euro suuruse kapitali eraldamise kohta, oli lühiajaliste riskidega seotud tegevuse jaoks otseselt vajalik ärikontole kantud kapital, millele lisandus 16 kuu pikkuse perioodi (1. septembrist 2003 kuni 31. detsembrini 2004) kasum, hinnanguliselt [0–5] miljonit eurot. Teatises täpsustatakse, et *„ettevõtja 150 miljoni euro suurusest kapitalist pärineb [45–70] miljonit ärikontol oleva omakapitali üleandmisest*". Seega järeldab komisjon, et ettevõtja SA Ducroire asutamise otsuse tegemise hetkel oli kapitali suurus, mida võis käsitleda ametlikult seotuna lühiajaliste riskidega 31. detsembri 2004. aasta seisuga, vaid [45–75] miljonit eurot ([45–70] miljonit eurot, millele lisandub hinnanguline kasum [0–5] miljonit eurot). See tähendab, et kõnealuse kapitali üleandmisel vastas [45–75] miljoni euro suurune summa kapitali sellele osale, mida juba ettevõtjas ONDD kasutati lühiajaliste riskidega seotud tegevusele ja mis lihtsalt anti üle ettevõtjale SA Ducroire. Selle ülekantud osa näol ei ole seega tegemist uue eelisega kõnealuse tegevuse jaoks ja seda ei saa seetõttu käsitleda abina.

(112) Seega lükkab komisjon tagasi Belgia väite, mille kohaselt kogu 150 miljoni euro suuruse algkapitali näol on tegemist lihtsalt üleantava kapitaliga, mida juba ONDD siseselt kasutati üleantava tegevuse jaoks ja mida seetõttu ei saa käsitleda abina. Komisjon on seisukohal, et tegelikult märgitud 150 miljoni euro suuruse kapitali ja [45–75] miljoni euro suuruse summa vahe on lisakapital, mis kujutab endast täiendavat uut eelist kõnealuse tegevuse jaoks.

(113) Komisjon märgib täiendavalt, et 2004. aasta ettevõtjasisestest teatistest, mis olid aluseks ONDD otsusele eraldada ettevõtjale SA Ducroire 150 miljoni euro suurune kapital (mis ületab suurelt ärikontoga seostatud [45–75] miljoni euro suuruse summa), nähtub, et ONDD vaatles erinevaid tegevuse **laiendamise** stsenaariume asutatava ettevõtja SA Ducroire jaoks. 150 miljoni euro suurune kapitalivajadus määratleti lähtuvalt ettevõtja SA Ducroire tegevuse tulevase **laiendamise** eeldusest. Sellest võib järeldada, et Belgia ametiasutuste lähenemisviisi puhul ei hõlmata analüüsi kohaldamisalasse eelist, mis tuleneb kapitali kogusummast, mida asutataval uuel ettevõtjal eeldati vaja minevat oma tulevase arengu tagamiseks. Sellist lähenemisviisi ei ole võimalik toetada. Uue eelisena ei saa käsitleda üksnes seda kapitali, mida juba olemasolevas õiguslikus üksuses (ONDD lühiajaliste kindlustustega seotud tegevus) kasutati üleantud tegevuse jaoks, kuivõrd see oli seotud nimelt kõnealuse üleantava tegevusega. Seevastu kogu lisakapitali näol on tegemist uue eelisega, kuna seda kapitali ei kasutatud kõnealuseks tegevuseks enne tegevuse üleandmist. Seega ei saa otsust asutada ettevõtja SA Ducroire ja eraldada talle 150 miljoni euro suurune kapital vaadelda lihtsalt olemasoleva tegevuse õigusliku vormi muutmisena ja üleantava tegevuse jaoks vajaliku kapitali üleandmisega. Sellega seoses ei saa pidada asjakohaseks Belgia ametiasutuste väidet, mille kohaselt võis 2004. aastal eeldada, et ettevõtja SA Ducroire kapitalivajadus 2009. aastal on 150 miljonit eurot, võttes arvesse ettevõtja tegevuse eeldatavat laienemist. Belgia ametiasutused ei ole mitte mingil viisil tõendanud, et kõnealust 150 miljoni euro suurust kapitali kasutati juba ettevõtjas ONDD lühiajaliste riskidega seotud tegevuse jaoks ning et see 150 miljoni euro suurune kapital ei kujuta endast seetõttu uut eelist kõnealuse tegevuse jaoks.

([43]) Vt joonealune märkus nr 10.
([44]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juuni 2011. aasta märkuste 4. lisa.
([45]) Vt kõnealuse teatise lk 62 ja 70 (esitatud Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011 esitatud dokumendi 8. lisas).

(114) Komisjon märgib täiendavalt, et isegi kui eeldada, et tegevuse laiendamiseks vajalik kapital oleks käesoleva analüüsi jaoks asjakohane kriteerium (seisukoht, mida komisjon ei jaga), tuleks arvestada järgmisi asjaolusid:

a) esiteks katsid 2004. aastal tehtud finantsprognoosid üksnes ajavahemikku 2005–2007. Seega isegi kui eeldada, et tegevuse laiendamiseks vajalik kapital oleks käesoleva analüüsi jaoks asjakohane kriteerium (seisukoht, mida komisjon ei jaga), ei saa nõustuda sellega, et selle kapitali suuruse aluseks oleks tegevuse eeldatav tase 2009. aastal, kuna seda taset 2004. aastal isegi ei prognoositud;

b) teiseks ei ole võimalik nõustuda sellega, et Belgia kasutas vajaliku kapitali suuruse hindamiseks Solventsus II direktiivis esitatud metoodikat, millele lisati sisemine modelleerimine poliitiliste riskide jaoks. Samas ei osutatud sellele metoodikale 2004. aasta ettevõtjasisestes teatistes, mille alusel tehti ONDD haldusnõukogu 20. aprilli 2004. aasta koosolekul otsus ettevõtja SA Ducroire asutamise ja talle kapitali eraldamise kohta, kuivõrd seda metoodikat tol ajajärgul ei olnud olemas (selle jõustumine on kavandatud alles alates 1. jaanuarist 2014). Kõnealust metoodikat kasutas ONDD esimest korda 2011. aastal ja seda metoodikat arendatakse järjest edasi. Seejuures ei ole Belgia kindlustuse kontrolliasutus, vastupidiselt direktiivi Solventsus II nõuetele, ([46]) siiani valideerinud poliitiliste riskide sisemist modelleerimist. Komisjon ei saa pidada asjakohaseks 2004. aastal puudunud metoodika, nagu Solventsus II, kasutamist mitmete arvutusparameetrite jaoks, kuivõrd selle metoodika rakendamise ajakava ei olnud sel ajajärgul veel kindlaks määratud (ning on veel siiani alles QIS etapis). Ebakohaseks tuleb pidada väidet, et ettevõtja SA Ducroire majandustegevuseks vajaliku kapitali suurus ettevõtja ONDD olemasoleva tegevuse jätkamiseks tuleb ettevõtja SA Ducroire asutamisel 2005. aastal kindlaks määrata direktiivi Solventsus II nõuete alusel, mida sel ajajärgul veel olemas ei olnud ja mille jaoks kontrolliasutus on näinud ette üleminekuperioodi. Seejuures tuleks selle väitega nõustumisel otsustada, et ärikonto jaoks kontrolliasutuse sel perioodil kehtestatud usaldatavusstandardite kohaselt piisavana määratletud kapitali suurus (solventsusmarginaal) ([45–70] miljonit eurot) ei ole kehtiv ([47]).

(115) ONDD 20. aprilli 2004. aasta haldusnõukogu koosoleku tehtud otsus lähtus ettevõtja SA Ducroire vajaliku kapitali suuruse määratlemisel teisest metoodikast, Cooke'i koefitsiendist, võttes arvesse vajadust tagada ettevõtjale piisav krediidivõime võrreldes tema konkurentidega. Seejuures ei olnud arvutuste aluseks olnud koefitsient mitte Basel I eeskirjadega ette nähtud 8 %, vaid 10 %. Seega hõlmasid 2004. aastal tehtud arvutused vajaliku kapitali suuruse määratlemiseks 2 % suurust reservpuhvrit. Tuleb märkida, et sel viisil kindlaks määratud kapitali suurus 2004. aasta lõpuks ulatus 66 miljoni euroni ([48]) ja jääb seega oluliselt väiksemaks märgitud 150 miljoni euro suurusest kapitalist.

(116) Komisjon suhtus algatamisotsuses kriitiliselt Cooke'i koefitsiendi kasutamisse vajaliku kapitali suuruse kindlaksmääramisel, leides et panganduses kasutatavate eeskirjade (nagu Cooke'i koefitsient) kohaldamine krediidikindlustajatele võib osutuda ebakohaseks, võttes arvesse olulisi erinevusi krediidikindlustuse andjate ja pankade riskide vahel (vt algatamisotsuse põhjendus 90). Belgia ei ole esitanud tõendusi, et Baseli eeskirju (Cooke'i koefitsienti), mida õiguslikult kohaldatakse **üksnes** pangandussektoris, oleks tegelikult võimalik kohaldada krediidikindlustuse andjate suhtes või et nende eeskirjade kohaldamist oleks soovitanud kindlustuse valdkonna reitingu- või kontrolliasutused.

(117) 1939. aasta ONDD seaduse artikli 8 kohaldamise kohta on Belgia ametiasutused kinnitanud, et seda seadust ettevõtja SA Ducroire suhtes ei kohaldata. Seejuures hõlmab kõnealune seadus üksnes ONDD nimel teostatavat tegevust, mille suhtes kohaldatakse riigi tagatist ning mis kujutab endast riigi nimel teostatavat tegevust.

(118) Kuigi Belgia osutab Standard & Poor's meetodile, mis oli kõnealusel ajal kasutusel krediidikindlustuse andjate kapitalivajaduse määratlemiseks, tuleb märkida, et Belgia ametiasutused ei ole esitanud ühtegi selle meetodi kohaselt tehtud kapitalihinnangut. Seda meetodit ei kasutanud 2004. aastal ka ONDD.

([46]) CBFA aruande Solventsus II QIS 5 (2011. aasta märts) leheküljel 17 on märgitud, et väga vähesed osalejad suutsid esitada teavet sisemiste mudelite kasutamise ja parameetite kohta eeskätt seetõttu, et kõnealused mudelid on alles arendamisjärgus. CBFA otsustas praegusel etapil isegi mitte teha selle põhjal mingeid järeldusi. Sellised asjaolud viivad mõttele, et isegi eraõiguslikel kindlustusandjatel on praegusel etapil keeruline kasutada sisemist modelleerimist teatavate riskide katmiseks vajaliku kapitali suuruse määratlemiseks.

([47]) Vt Belgia ametiasutuste 1. juuni 2011. aasta märkuste 4. lisa lk 11 ja lk 13–16.

([48]) Arvutatud 2004. aastal rakendatud meetodi abil 2004. aasta lõpuks prognoositud netokohustuste alusel. Kasutatud andmed on esitatud Belgia ametiasutuste 1. juuni 2011. aasta märkuste 13. lisa leheküljel 16.

(119) Seega, isegi kui eeldada, et ettevõtja SA Ducroire tegevuse laiendamiseks vajalik kapital oleks käesoleva analüüsi jaoks asjakohane kriteerium (seisukoht, mida komisjon ei jaga), ei ole Belgia ametiasutused toonud välja ühtegi asjaolu, mis võimaldaks tõendada, et lühiajaliste riskide katmiseks vajalik kapital, mis anti üle ettevõtjale SA Ducroire, peaks olema suurem kui kapital, mis oli seotud ONDD ärikontoga 2004. aasta lõpus.

(120) Käesolevas jaotises näitas komisjon, et Belgia ametiasutuste väide, mille kohaselt ettevõtja SA Ducroire 150 miljoni euro suuruse algkapitali näol 2004. aastal oli tegemist üksnes kapitaliga, mida kasutati juba ettevõtjas ONDD lühiajaliste riskidega seotud tegevuse jaoks, tuleb tagasi lükata. Komisjon jõudis järeldusele, et kapitali suurus, mida kasutati ettevõtjas ONDD lühiajaliste riskidega seotud tegevuse jaoks enne selle tegevuse üleandmist ettevõtjale SA Ducroire, ulatus [45–75] miljoni euroni, ning et sellele tegevusele eraldatud [75–100] miljoni euro näol oli seega tegemist lisakapitaliga.

(121) Järgnevalt tuleb vaadelda kahe välistava kriteeriumi kohaldamist algatamisotsuses. Kõigepealt vaadeldakse teist välistavat kriteeriumi, seejärel esimest.

Kapitali osa, mida ettevõtjas ONDD kasutati juba eelnevalt turukõlblike riskide katmiseks ja mis anti ettevõtjale SA Ducroire lihtsalt üle koos vastava tegevusega (algatamisotsuses esitatud teine välistamise kriteerium)

(122) Põhjenduses 111 jõudis komisjon järeldusele, et 31. detsembri 2004. aasta seisuga oli ettevõtjas ONDD määratud lühiajaliste riskidega seotud tegevuse jaoks [45–75] miljoni euro suurune kapital. Teise välistamise kriteeriumi kohaldamiseks tuleb kindlaks määrata kapitali osa, mille [45–75] miljoni euro suurusest kapitalist moodustas 2004. aasta lõpus turukõlblike riskide katmisega seotud kapital ([49]). Nagu ülalpool märgitud, hõlmasid kõnealused turukõlblikud riskid üksnes Euroopa Liiduga 2004. aasta mais liitunud kümnes liikmesriigis asuvaid võlgnikke.

(123) Ülalpool on samuti märgitud, et ärikonto, millega seotud kapital 2004. aasta lõpus oli [45–75] miljonit eurot, ei sisaldanud eraldi kontosid, mis oleks võimaldanud täpselt määratleda üksnes turukõlblike riskide katmist hõlmava tegevusega seotud kapitali. Seega tuleb hinnata, kui suurt osa [45–75] miljoni euro suurusest kapitalist võib mõistlikult pidada seotuks turukõlblike riskide katmist hõlmava tegevusega.

(124) Kontrolliasutusele 2004. aastal esitatud andmete põhjal oli kümne uue liikmesriigi riskidega seotud kohustuste netosumma 141,6 miljonit eurot ja kõikide eksportööride lühiajaliste poliiside summa 2004. aasta lõpus 661,4 miljonit eurot ([50]). Jaotades [45–75] miljoni euro suuruse summa proportsionaalselt kohustuste netosummaga, võib **[10–25] miljoni euro** suurust summat käsitleda kapitalina, mis on seotud kümne uue liikmesriigi riskidega enne kõnealuste riskide ülekandmist ONDD ärikontolt ettevõtjale SA Ducroire.

(125) Komisjon leiab, et selline kapitali jaotamine vastavalt kohustuste netosummale on kooskõlas ONDD enda rakendatud lähenemisega 2004. aastal ([51]).

([49]) Nagu on märgitud põhjenduses 140, hõlmab alternatiivne käsitlusviis kogu [45–75] miljoni euro suuruse summa kõrvalejätmist. Samas tuleb selleks, et arvutada turukõlblike riskidega seotud tegevuse jaoks vajaliku kapitali osa [75–100] miljoni euro suuruses lisakapitalis, varasemalt olemasolev kapital jaotada turukõlblike riskide ja turukõlbmatute riskide vahel. See on tingitud asjaolust, et turukõlblike riskidega ja turukõlbmatute riskidega seotud tegevuseks vajaliku kapitali eraldamine toimub kogu kapitali ulatuses tervikuna (vt tabel 2 ja põhjendus 135).

([50]) Arvud saadi 2004. aasta lõpu kohustuste summa ja mahaarvamismäära (ehk 100 % ja edasikindlustuse riskiülekandmise määra vahe) korrutamisel. Andmed on esitatud Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011 esitatud dokumendi „*Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta*" 13. lisas „*CBFA-le esitatud 2005., 2006. ja 2007. aasta finantskava*".

([51]) Nagu eespool osutatud, põhines ONDD kasutatud ettevõtja SA Ducroire vajaliku kapitali suuruse kindlaksmääramise meetod netokohustuste kogusummal, mida korrutati teatava protsendimääraga (Cooke'i koefitsiendiga). Selle meetodi kasutamisel ei teinud ONDD mingit vahet Euroopa Liiduga 2004. aastal liitunud kümnes liikmeriigis asuvate võlgnike riskidega seotud netokohustuste ja muude turukõlbmatute riskidega seotud netokohustuste vahel. Seega on (loovutamise järgsete) netokohustuste proportsionaalset arvutamist hõlmav meetod kooskõlas ONDD rakendatud lähenemisviisiga.

(126) Komisjon märgib samuti, et Belgia ametiasutused ning ONDD ja ettevõtja SA Ducroire on menetluse käigus järjepidevalt kinnitanud, et teatud kindla kindlustatud summa puhul on turukõlbmatud riskid nõudnud suuremat kapitali kui turukõlblikud riskid. Seega on **[10–25]** miljoni euro suuruse summa näol tegemist pigem ülem- kui alampiiriga. Komisjon leiab siiski, et kasutada tuleks kõnealust summat, sest see on kooskõlas ONDD enda 2004. aastal rakendatud lähenemisviisiga.

(127) Komisjon jõudis seega järeldusele, et 150 miljoni euro suurusest algkapitalist võib **[10–25]** miljoni suuruse summa puhul otsustada, et selle näol ei ole tegemist turukõlblike riskidega seotud uue eelisega, sest seda kasutati kõnealuse tegevuse jaoks ettevõtjas ONDD ([52]). Selle summa ulatuses on tegemist üksnes sama majandustegevuse ja sellega seotud kapitali õigusliku vormi muutmisega. Sellise kapitali üleandmist koos asjaomase tegevusega ettevõtjale SA Ducroire ei saa käsitleda abina.

(128) Sama põhjendust tuleb kohaldada ka kapitali suhtes, mis on seotud Rumeenias ja Bulgaarias asuvate võlgnike riskidega. 2007. aastal toimus Rumeenias ja Bulgaarias asuvate võlgnike turukõlbmatute riskide ümberklassifitseerimine turukõlblike riskide hulka seoses kõnealuste riikide liitumisega Euroopa Liiduga. Kapital, mis oli seotud kõnealuste riskidega sel ajal, kui need riskid ei olnud turukõlblikud, ei ole käsitletav uue eelisena, kuivõrd need riskid muutusid hiljem turukõlblikeks. Seega tuleb ka see kapital abi määratlusest välistada.

(129) Seega jäetakse eelise olemasolu analüüsi puhul kõrvale ka kapital, mis on seotud selliste turukõlbmatute riskidega, mis muutusid hiljem turukõlblikeks. 16. mai 2012. aasta märkustes hindasid Belgia ametiasutused Rumeenias ja Bulgaarias asuvate võlgnike riskidega seotud kapitali suuruseks ligikaudu [0–2] miljonit eurot, lähtudes eeldusest, et kõnealused riskid muutusid 2005. aastal turukõlblikeks. Seevastu ei esitanud nad hinnangut nende riskidega seotud kapitali kohta 31. detsembri 2006. aasta seisuga. Et kõnealused riskid ei olnud 2005. aastal tegelikult turukõlblikud, võib Belgia ametiasutuste antud hinnang nende riskide katmiseks eraldatud kapitali kohta olla liiga madal. ONDD poolt käesoleva menetluse käigus tagasivaatavalt koostatud eraldatud arved (16. mai 2012. aasta märkused) näitavad, et turukõlbmatute riskide katmiseks eraldatud kapital vähenes 2007. aastal 2006. aastaga võrreldes [0–5] miljoni euro võrra. See vähenemine on tingitud Rumeenia ja Bulgaariaga seotud riskide ümberkvalifitseerimisest (nende käsitlemisest turukõlblike riskidena alates 2007. aastast), kuid ka teistest asjaoludest, nagu edasikindlustamispoliitika muutumine. Komisjoni käsutuses olevate andmete põhjal võib järeldada, et Bulgaaria ja Rumeeniaga seotud riskide katmiseks vajalik kapital enne kõnealuste riskide muutumist turukõlblikeks oli [0–5] miljonit eurot.

(130) Eelneva põhjal järeldab komisjon, et **[10–25]** miljoni euro suurust summat kasutati turukõlblike riskide katmiseks juba enne 1. jaanuari 2005 ning et selle kapitali üleandmise näol koos kõnealuse tegevusega ei ole tegemist eelisega. Sama kehtib ka [0–5] miljoni euro suuruse summa kohta, mida kasutati 1. jaanuaril 2007 turukõlblikeks muutunud riskide jaoks (Rumeenia ja Bulgaaria), enne nende turukõlblikuks muutumist.

Kapitali osa, mille abil kaeti turukõlbmatuid riske (algatamisotsuse esimene välistamise kriteerium)

(131) Nagu eespool märgitud, kasutati [45–75] miljoni euro suurust kapitali lühiajaliste riskide katmiseks ettevõtjas ONDD juba enne vastava tegevuse üleandmist (vt põhjendus 120). Selle [45–75] miljoni euro osas leiti eespool, et sellest võib mõistlikult pidada seotuks turukõlblike riskidega **[10–25]** miljoni euro suurust summat. Seega võib turukõlbmatute riskidega seotud osa suuruseks lugeda [35–50] miljonit eurot (sealhulgas [0–5] miljonit eurot, millega kaeti 2007. aastal turukõlblikuks muutunud Bulgaaria ja Rumeeniaga seotud riske).

(132) Põhjenduses 127 esitatud põhjustega sarnastel põhjustel ei ole seega [45–75] miljoni euro suuruse summa (sealhulgas turukõlbmatute riskidega seotud hinnanguliselt [35–50] miljoni euro) näol tegemist eelisega ja see jäetakse abi olemasolu analüüsist välja.

(133) Seega on ettevõtjale SA Ducroire eraldatud 150 miljoni suurusest algkapitalist vaid [75–100] miljoni euro näol tegemist lisakapitaliga, st uue kapitaliga. Eelisena käsitlemine võib olla võimalik seega vaid kõnealuse [75–100] miljoni euro puhul (vt põhjendus 120).

([52]) Tabelist 1 ja põhjendustest 96–98 ilmneb, et see kapital oli seotud üksnes 1. mail 2004 Euroopa Liiduga liitunud kümnes liikmesriigis asuvate võlglaste riskidega ning muude riskidega, mida tegelikult käsitleti turukõlbmatute riskidena.

(134) Algatamisotsuse põhjenduses 65 on märgitud, et liikmesriikidel on õigus toetada turukõlbmatute riskidega seotud kindlustustegevust, sest komisjon on seisukohal, et nende riskide turgu ei eksisteeri. Seega ei saa esineda ka konkurentsi kahjustamist teiste kindlustusandjate suhtes. Samas märgib komisjon, et ettevõtja SA Ducroire puhul ei olnud turukõlblike riskide ja turukõlbmatute riskide kontod eraldatud. **Seega ei olnud ametlikult** turukõlbmatute **riskide katmiseks eraldatud mitte mingit kapitali.** 150 miljoni euro suurusest kapitalist ei olnud eraldatud mingit osa turukõlbmatute riskide rahastamiseks. Seega ei ole täiesti vormilise lähenemisviisi korral võimalik [75–100] miljoni euro suurusest lisakapitalist maha arvata ühtegi osa. Sellise lähenemisviisi rakendamine oleks seda enam õigustatud, et kontode eraldamine oli sõnaselgelt ette nähtud alates 1998. aastast jõustunud ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punktis 4.3. Samas on ilmne, et oluline osa ettevõtja SA Ducroire kindlustustegevusest oli seotud turukõlbmatute riskidega. Ettevõtja SA Ducroire ei oleks saanud kõnealuseid riske ilma asjaomase kapitalita kindlustada. Seega võib komisjon nõustuda lisaks [45–75] miljoni euro suuruse summa (millest [35–50] miljonit kasutati turukõlbmatute riskide katmiseks) välistamisega abina kvalifitseerimisest selle kapitali osa puhul, mille kohta saab mõistlikult näidata, et seda kasutati turukõlbmatute riskide kindlustamisega seotud tegevuse jaoks.

(135) Algatamisotsuses palus komisjon Belgial töötada välja meetod, mis võimaldab kindlaks määrata ettevõtja SA Ducroire kapitali selle osa, mida kasutati turukõlblike riskidega seotud tegevuseks ja selle osa, mida kasutati turukõlbmatute riskidega seotud tegevuseks. Vastusena sellele komisjoni nõudmisele esitasid Belgia ametiasutused ajavahemiku 2005–2011 kohta bilansi ja majandustulemused eraldi turukõlblike ja turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse kohta. Turukõlbmatute riskide bilanss 31. detsembri 2011. aasta seisuga hõlmas kapitali suurusega [70–110] miljonit eurot ja turukõlblike riskide bilanss hõlmas kapitali suurusega **[40–80]** miljonit eurot. Kuigi kontode eraldamine põhineb teatavatel eeldustel või andmetel, mis on tagasiulatuva taastamise kontekstis vaid osaliselt kontrollitavad, leiab komisjon, et turukõlblikele ja turukõlbmatutele riskidele vastavaid kapitali osi 31. detsembri 2011. aasta seisuga võib pidada mõistlikuks.

(136) Seega nõustub komisjon jätma välja abina kvalifitseeritavast summast [70–110] miljoni suuruse summa, sest seda kasutati tegelikult sellise tegevuse jaoks, mis ei ole ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise kohaselt konkurentsile avatud tegevus.

(137) Lühiajaliste turukõlbmatute riskidega seotud kapitali suurus kasvas seega 2004. aasta lõpu [35–50] miljonilt eurolt [70–110] miljoni euroni 2011. aasta detsembri lõpuks, suurenedes seega [35–60] miljoni euro võrra. Kuivõrd turukõlbmatute riskidega seotud [35–50] miljoni euro suurune kapital sisaldab [0–5] miljoni euro suurust summat, mis on seotud Rumeenia ja Bulgaaria riskidega, mis 2007. aastal muutusid turukõlblikeks, on turukõlbmatute riskidega seotud kapitali kogukasv [35–65] miljonit eurot. Teisisõnu kaeti [75–100] miljoni euro suurusest lisakapitalist [35–65] miljoni euro suuruse summa ulatuses tegelikult turukõlbmatuid riske.

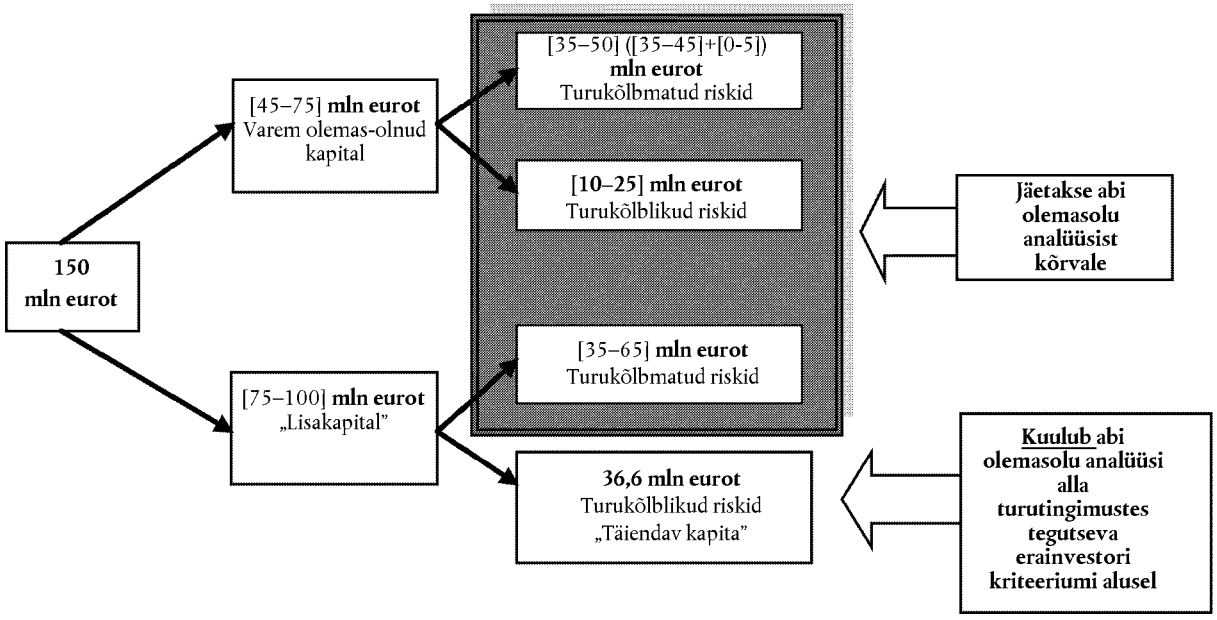
Kokkuvõte kahe välistava kriteeriumi kohaldamise ja täiendava kapitali suuruse kohta

(138) Abina kvalifitseerimisest välistati [70–110] miljoni euro suurune summa, sest seda on võimalik 31. detsembri 2011. aasta seisuga käsitada tegevusena, mis on seotud turukõlbmatute riskidega (esimene välistamise kriteerium). Abina kvalifitseerimisest jäeti samuti kõrvale **[10–25]** miljoni euro suurune summa, sest seda oli võimalik käsitada eelist mitte tekitava tegurina, kuivõrd seda kasutati turukõlblike riskide katmiseks juba enne kõnealuste riskide 31. detsembril 2004 ettevõtjale SA Ducroire üleandmist (teine välistamise kriteerium). Lisaks sellele tuleb välistada ka [0–5] miljoni euro suurune summa, sest seda kasutati Bulgaaria ja Rumeeniaga seotud riskide jaoks enne seda, kui need riskid muutusid 1. jaanuaril 2007 turukõlblikeks.

(139) Kokkuvõttes võib ainult 36,6 miljonit eurot 150 miljoni euro suurusest algkapitalist kujutada endast eelist ja riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

(140) Teine võimalus kõnealuse tulemuseks saadud 36,6 miljoni euro esitamiseks on **lahutada** ettevõtjale SA Ducroire eraldatud **150 miljoni euro suurusest algkapitalist** (1) [45–75] miljonit eurot, mis vastab lühiajalistele riskidele, mida kaeti juba enne vastava tegevuse üleandmist ettevõtjale SA Ducroire (sealhulgas [0–5] miljonit eurot, mis on seotud Rumeenias ja Bulgaarias asuvate võlgnikega ja mis muutusid 1. jaanuaril 2007 turukõlblikeks); ja (2) [35–65] miljonit eurot, millega tegelikult kaeti turukõlbmatuid riske. Sellise lahutamise tulemusena saadav vahe on **36,6 miljonit eurot**.

(141) Kõnealune kapitali jagunemise analüüs on graafiliselt esitatud järgmisel joonisel:

(142) Lisaks sellele toob komisjon välja järgmised asjaolud. Belgia ametiasutused väidavad, et peale ligikaudu 7–13 miljoni euro suuruse summa (vt tabel 2) oli kogu 150 miljoni euro suurune kapital 2004. aastal kaudselt seotud turukõlbmatute riskidega. Sellele väitele tuginedes kinnitab Belgia, et alles hiljem (2007. ja 2008. aastal) suunati osa esialgselt turukõlbmatute riskide katmiseks määratud kapitalist turukõlblike riskide katmisele. Belgia väidab seetõttu, et vaid kõnealuse kapitali ümberpaigutamise näol võib tegemist olla abiga ning et erainvestori kriteeriumi tuleks kõnealuste summade suhtes kohaldada *ettevõtjasisese ümberpaigutamise aja* ja mitte algkapitali eraldamise aja kohta 2004. aastal. Sellist seisukohta ei saa toetada.

(143) Ettevõtja SA Ducroire asutamisel ja sellele järgnenud aastatel ei ole 150 miljoni euro suurust kapitali kunagi ametlikult eraldatud vastavalt turukõlblike ja turukõlbmatute riskide katmiseks. Kõnealust kapitali võis vabalt kasutada turukõlblike riskidega või turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse rahastamiseks (määratlemata proportsioonis) vastavalt turu vajadustele ja ettevõtja SA Ducroire strateegilistele valikutele. Turukõlblike riskidega ja turukõlbmatute riskidega seotud kapitali eraldamise arvestus koostati tagasivaatavalt alles käesoleva menetluse käigus. Belgia ametiasutuste esitatud 2004. aasta dokumendid ei kajastanud kapitali eraldamist erineva tegevuse vahel. Seetõttu ei saa komisjon nõustuda ettevõtja SA Ducroire [75–100] miljoni suuruse lisakapitali osa väljajätmisega abi olemasolu analüüsist üksnes põhjendusel, et kõnealune summa võis vaadeldaval ajajärgul olla suunatud turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse rahastamiseks. Nagu on ülalpool näidatud, võib üksnes osa kõnealuse [75–100] miljoni euro suuruse kapitali kohta tõendada, et seda kasutati tegelikult turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse jaoks ning et selle kapitali osa võib abi olemasolu analüüsist kõrvale jätta.

(144) Lisaks sellele märgib komisjon, et isegi kui nõustuda Belgia väitega, mille kohaselt osa ettevõtja SA Ducroire algkapitalist oli seotud turukõlbmatute riskidega ning et selle osa kohta ei tuleks seetõttu kohaldada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 sätteid, saaks seda väidet 36,6 miljoni euro suuruse summa osas arvestada vaid juhul, kui Belgia tõendaks, et turukõlbmatute riskidega seotud kapitali summa on suurem kui [70–110] miljonit eurot. (Kõnealuse 36,6 miljoni euro suuruse summa arvutamiseks tuli turukõlbmatu tegevuse rahastamiseks kasutatud [70–110] miljoni suurune summa juba 150 miljoni euro suurusest kapitalist lahutada). Samas on ilmne, et 2004. aastal sellist summat turukõlbmatute riskide katmiseks ei kasutatud, kuivõrd ettevõtja sisedokumentidest ilmneb, et 100 miljoni euro suurune kapital oli täiesti piisav kõikide lühiajaliste (turukõlblike ja turukõlbmatute) riskide katmiseks kuni 2007. aastani.

Turutingimustes tegutseva erainvestori põhimõtte kohaldamine

(145) Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb selleks, et teha kindlaks, kas teatud meetme puhul on tegemist majanduseelise andmisega, hinnata, kas turutingimustes tegutseval erainvestoril oleks samasugustes tingimustes asjaomase ettevõtjaga samas suurusjärgus oleval turul juurdepääs sama suurele kapitali pakkumisele, ([53]) võttes seejuures arvesse kõnealuse investeeringuga seotud olemasolevat teavet ja prognoositavaid arenguid.

(146) Käesoleval juhul tuleb analüüsida, kas 2004. aastal eraldatud 36,6 miljoni euro suurune täiendav kapital oli piisavalt suure tootlusega, et olla atraktiivne turutingimustes tegutseva erainvestori jaoks. Seejuures ei ole kõnealuse täiendava kapitali tootlust võimalik analüüsida kogu kapitali tootlusest eraldi, sest kõnealune täiendav kapital saadakse 2004. aastal märgitud 150 miljoni euro suurusest kapitalist kunstliku eraldamise teel. Ei ole võimalik kindlaks määrata ühtegi konkreetset kasumlikku rahavoogu, mis tuleneks kõnealusest 36,6 miljonist eurost. Teisisõnu, kuivõrd eri tegevusega seotud kontod ei olnud eraldatud, ei olnud ühestki konkreetsest tegevusest tekkinud kasum seostatud kõnealuse 36,6 miljoni euroga. Seetõttu on komisjon seisukohal, et erainvestori kriteeriumi nõuetekohaseks kohaldamiseks tuleb veenduda, et kogu 150 miljoni euro suuruse kapitali tootlus oli piisavalt suur. Kui seda ei õnnestu näidata, tuleb eeldada, et kõnealuse 36,6 miljoni euro näol oli tegemist eelise andmisega.

(147) Täiendavalt oleks teiseks võimaluseks kohaldada kogu majandustulemi suhtes proportsionaalset meetodit, mis annaks sama tulemuse.

(148) Komisjon ei nõustu samuti väitega, et analüüsida tuleb üksnes [75–100] miljoni euro suuruse lisakapitali tootlust ja jätta analüüsist kõrvale [45–75] miljoni euro suurune summa, mida kasutati lühiajaliste riskide katmiseks enne nende riskide üleandmist ettevõtjale SA Ducroire. Tuleb arvestada, et ONDD oleks võinud peatada lühiajaliste riskidega seotud tegevuse ja võtta tagasi sel ajajärgul selle tegevuse jaoks eraldatud kapitali, st [45–75] miljonit eurot ([54]). Kõnealust [45–75] miljoni euro suurust summat ei saa seega vaadelda minevikus kantud ja pöördumatu kuluna („sunk cost").

(149) Järgmistes põhjendustes näitab komisjon, et 150 miljoni euro suuruse kapitali tootlus oli ebapiisav selleks, et erainvestor oleks nõustunud sellist investeeringut tegema. Lisaks sellele osutab komisjon, et isegi kui eeldada, et turukõlblike riskidega seotud tegevuse jaoks oleks oletatavalt vajalik [45–65] miljoni euro suurune kapital (36,6 miljonit eurot, millele lisandub **[10–25]** miljonit eurot) ja lisaks selle konkreetse tegevusega teenitav kasum, oleks kõnealuse tegevuse tootlus ikkagi ebapiisav.

(150) Turutingimustes tegutseva erainvestori kriteeriumi tuleb kohaldada ***ex ante***. Et hinnata, kas erainvestor oleks sellise kapitalipaigutuse teinud, tuleb lähtuda sellest hetkest, millal kõnealune kapital tegelikult eraldati. Samuti ei või erainvestori kriteeriumi kohaldamisel võtta arvesse kapitali eraldamise suhtes hilisemaid arenguid. Lisaks sellele saab vastavust turutingimustes tegutseva erainvestori kriteeriumile näidata *ex ante* äriplaani abil, mille alusel investeerimisotsus on tehtud ([55]). Euroopa Kohtu hiljutise kohtupraktika kohaselt ([56]) saab liikmesriik oma väidete kinnituseks tuua vaid objektiivseid ja kontrollitavaid asjaolusid, mida ta on arvesse võtnud enne investeerimisotsuse tegemist või sellega samaaegselt. Sel juhul on võimalik nõuda tõendavate asjaolude väljatoomist selle kohta,

([53]) Euroopa Kohtu 3. oktoobri 1991. aasta otsus kohtuasjas C-261/89: Itaalia *vs.* komisjon (EKL 1991, lk I-4437, punkt 8); 14. septembri 1994, aasta otsus liidetud kohtuasjades C-278/92 kuni C-289/92: Hispaania *vs.* komisjon (EKL 1994, lk I-2013, punkt 21); 14. septembri 1994. aasta otsus kohtuasjas C-42/93: Hispaania *vs.* komisjon (EKL 1994, lk I-4175, punkt 13).

([54]) Sellest tuleb maha arvata kõnealuse tegevuse peatamisega seotud kulud, nagu […]. Nende kulude võimalik suurus ei ole selline, mis võiks mõjutada komisjoni tehtavaid otsuseid.

([55]) Vt komisjoni 10. novembri 1999. aasta otsuse 2000/600/EÜ, millega antakse tingimuslik luba Itaalia poolt Sitsiilia riiklikele pankadele Banco di Sicilia ja Sicilcassa antava abi kohta (EÜT L 256, 10.10.2000, lk 21), punktid 58–61.
Vt komisjoni 2005. aasta otsused Saksamaa „Landesbanken" pankade rekapitaliseerimise kohta, nagu NN 71/2005, HSH Nordbank (ELT C 241, 6.10.2006, lk 12) ja NN 72/2005, Bayern LB (ELT C 242, 7.10.2006, lk 18).
Vt samuti komisjoni otsus Shetland Shellfishi juhtumi kohta (komisjoni otsus 2006/226/EÜ, ELT L 81, 18.3.2006, lk 36), milles komisjon lükkas tagasi kaks Shetlandi saarte riikliku ametiasutuse aruannet investeeringu kohta, mis hõlmas prognoositud tulemite arvestust, prognoositud bilanssi ja prognoositud rahavoogude andmetabelit aastate 2000, 2001 ja 2002 kohta. Ühendkuningriik tõi esile andmete aluseks olevate uuringute täpsuse ning prognooside konservatiivse ja ettevaatliku laadi, kuid komisjon leidis, et kõnealused andmed ei oleks turutingimustes tegutseva erainvestori jaoks piisavad, vaatamata kõnealuste summade küllalt tagasihoidlikule suurusele.

([56]) Euroopa Kohtu 5. juuni 2012. aasta otsus kohtuasjas C-124/10P: komisjon *vs.* EDF (EKL 2012, lk I-0000, punktid 82–86 ja 105).

et kõnealune otsus põhineb majandushinnangutel, mis on võrreldavad selliste otsustega, mida samalaadses olukorras olev arukalt toimiv erainvestor oleks enne investeerimist teinud selleks, et hinnata investeeringu tulevast tootlust. Seevastu pärast kõnealuse eelise andmist koostatud majandushinnangud, tehtud investeeringu tootluse tagasiulatuv aruanne või kasutatava meetodi valiku järgselt esitatud põhjendused ei ole piisavad selleks, et tõendada liikmesriigi tehtud investeerimisotsuse vastavust turutingimustes tegutseva erainvestori kriteeriumile.

(151) Võttes arvesse asjaolu, et kõnealune meede ei hõlmanud ühtki erainvestorit ning seda, et ettevõtja SA Ducroire näol ei ole tegemist börsil noteeritud ettevõtjaga, on hinnatavaks parameetriks investeeringu eeldatav tootlus, nagu seda oli võimalik prognoosida lähtuvalt kõnealusel ajajärgul olemasolevatest andmetest ja eeldatavatest arengutest (nagu seda põhimõtteliselt kajastati ONDD koostatud äriplaanis 2004. aastal). Euroopa Kohtu kohtupraktika ([57]) ja komisjoni otsustuspraktika ([58]) kohaselt ei võimalda asjaolu, et kapitali eraldamine on väidetavalt vajalik ettevõtja tegevuse jätkamiseks või tema tegevuse piisavaks kapitaliseerimiseks usaldatavusstandardite või riskianalüüsi kohaselt, järeldada, et see kapitali eraldamine on vastavuses turutingimustes tegutseva erainvestori kriteeriumiga. Tavapärastes turutingimustes tegutsev erainvestor oleks sellise kapitalieraldise teinud üksnes juhul, kui selle eeldatav tootlus oleks olnud kõnealusel hetkel olemasoleva teabe ja prognoositavate arengute alusel piisav ([59]). Seetõttu leiab komisjon, et Belgia esitatud väited selle kohta, et 150 miljoni euro suurune kapital on majanduslikult ja/või usaldatavusstandardite kohaselt vajalik, ei ole käsitletavad tõendusena selle kohta, et kõnealuse investeeringu tootlus oleks turutingimustes tegutseva investori jaoks piisav.

(152) Belgia ametiasutuste analüüs põhineb 28. septembri 2004. aasta äriplaani kohasel tootlusel. Ettevõtja SA Ducroire asutati 23. septembril 2004. Ettevõtja alustas reaalselt tegevust siiski alles 1. jaanuaril 2005, kuivõrd lühiajaliste riskide portfell kuulus kuni üleandmiseni 31. detsembril 2004 jätkuvalt ettevõtjale ONDD. Seega võib järeldada, et peaaegu kuni kõnealuse kuupäevani võis ONDD muuta otsust kõnealusesse tegevusse investeerimise kohta, asjaomaseid riske mitte üle anda ja likvideerida vastasutatud ettevõtja. Seega võib nõustuda Belgia ametiasutuste nõudega võtta arvesse ONDD 28. septembri 2004. aasta äriplaani.

(153) 2004. aasta teatistest ja protokollidest ilmneb, et ONDD otsus eraldada ettevõtjale SA Ducroire 150 miljoni euro suurune kapital oli eeskätt tingitud ONDD soovist varustada tütarettevõtja piisavalt suure kapitaliga, et tagada tema tegevuse areng ja kuna „[…] *100 miljoni euro suurune sissemakstud kapital on piisav selleks, et tegutseda ekspordi-tegevuse üldkindlustuse lühiajaliste poliiside andmisega kuni 2007. aastani, pärast seda tuleb vajaliku summa suurus üle vaadata*", ([60]) kusjuures tegelikult ja konkreetselt ei leidnud tõendamist, et eeldatav tootlus oleks erainvestori seisukohalt piisav. Eeldatava kasumlikkuse analüüsi puhul tundub, et ONDD jaoks piisas investeeringu tegemiseks vaid positiivse majandustulemi prognoosist kogu tegevuse ulatuses kolme esimese aasta jooksul.

(154) 28. septembri 2004. aasta äriplaani stsenaariumi B prognooside kohaselt arvestas ONDD kogu tegevuse ROE väärtuseks aastatel 2005, 2006 ja 2007 1,3–1,9 %, tegemist oli 28. septembri 2004. aasta äriplaani dünaamilise, 6 % tegevusmahu kasvu hõlmava stsenaariumiga (ROE ilma tasanduseraldisteta ulatus 2,8–4,3 protsendini) (vt tabel 4). Seejuures tuleb märkida, et selline tootlus on arvutatud 100 miljoni euro suuruse kapitali alusel, arvesse ei ole võetud sisse maksmata 50 miljonit eurot, seega on arvutatud tootlus tegelikust suurem. 20. aprilli 2004. aasta finantsprognoosides eeldatav tootluse määr ei olnud suurem (vt tabel 3).

(155) Eelnevat silmas pidades on ilmne, et ettevõtja SA Ducroire eeldatav kasumlikkus ei olnud piisav selleks, et turutingimustes tegutsev eraettevõtja oleks nõustunud sellist investeeringut tegema. Investeeringu tootlus oli kolme

([57]) Vt näiteks Üldkohtu 6. märtsi 2003. aasta „West LB" otsus liidetud kohtuasjades T-228/99 ja T-223/99: Westdeutsche Landesbank Girozentrale *vs.* komisjon (EKL 2003, lk II-435, punkt 255).

([58]) Vt näiteks komisjoni 26. veebruari 2010. aasta otsus Dexia panga ümberkorraldamise kohta (juhtum C 9/2009, ELT L 274, 19.10.2010, lk 54, põhjendus 127), milles komisjon lükkas tagasi liikmesriikide väite, mille kohaselt turutingimustes tegutseva erainvestori kriteeriumi tuleks kohaldada vähem rangelt, kuna Dexia panga rekapitaliseerimise teostanud riiklikud asutused olid panga „ajaloolised" osanikud.

([59]) Vt Üldkohtu 30. aprilli 1998. aasta kohtuotsus kohtuasjas T-16/96: Cityflyer Express *vs.* komisjon (EKL 1998, lk II-757, punkt 76).

([60]) Vt ONDD haldusnõukogule 28. septembril 2004. aastal esitatud strateegiline teatis „*ONDD ja tema tütarettevõtja strateegilised suunised*", mis on esitatud Belgia ametiasutuste 1. juunil 2011. aastal esitatud dokumendi „Belgia märkused Euroopa Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsuse kohta" lisas 10, lk 28.

esimese aasta jooksul väiksem kui riskivabal investeeringul (Belgia riigi pikaajaliste võlakirjade tootlus) (Belgia riigi pikaajaliste võlakirjade keskmine tootluse määr 2004. aastal oli 4,15 % ([61])). Isegi tasanduseraldisi arvesse võttes ulatub eeldatav tootlus vaid riskivaba investeeringuga samale tasemele.

(156) Turutingimustes tegutsev eraettevõtja nõustuks nii madalat esimeste aastate tootlust võimaldava investeeringuga vaid juhul, kui tal on mõistulikult võimalik eeldada hilisemat kasumlikkust, mis on antud sektori keskmisest kasumlikkusest selgelt suurem, nii et investeeringu kogutootlus (pärast asjaomase kasumlikkuse määra kohaldamist) oleks piisav ([62]).

(157) Kuid mitte ükski 2004. aasta tõsiselt võetav uurimus ei andnud alust eeldada, et kõnealust esialgset madalat tootlust on võimalik kompenseerida oluliselt suurema tootlusega järgnevatel aastatel. Komisjon märgib samuti, et kõnealuse ajajärgu finantsprognoosidest nähtus aastateks 2005–2007 teatav majandustulemuste lineaarsus või üksnes tagasihoidlik majanduskasv (vt tabel 4) ning mitte miski ei andnud alust eeldada majandustulemuste kiiret paranemist 2007. aastale järgnevatel aastatel. Seejuures tuleb samuti märkida, et tütarettevõtja SA Ducroire asutamist ei saa käsitleda uue ettevõtja käivitamisena (*start-up* tähenduses), sest oli ette nähtud, et kõnealune ettevõtja jätkab emaettevõtja varasemat tegevust ning selleks kanti asjaomase tegevusega seotud varad ja kohustused lihtsalt ettevõtjalt ONDD üle ettevõtjale Ducroire. Komisjoni sellist seisukohta toetab ka omaaegsete finantsprognooside koostamise meetod. 2004. aastal ONDD koostatud finantsprognooside aluseks on kõnealuse tegevusega (lühiajalised riskid, sealhulgas turukõlblikud riskid) seotud varasemad ONDD majandustulemused. Kindlustusmaksete ja kulude prognoosid põhinesid peaasjalikult eelneva viie aasta ajaloolistel finantsandmetel, tehtud olid vaid mõned turutingimuste muutumisega seotud parandused, nagu kindlustusmaksete vähendamine 2004. aastal kümne uue liikmesriigi Euroopa Liiduga liitumise tõttu turukõlblikuks muutunud riskide puhul.

(158) Lisaks sellele ilmneb ettevõtja sisedokumentidest, et kogu sissemakstud 100 miljoni euro suurune kapital kavatseti suunata eeskätt ONDD varasema tegevuse mahu suurendamisele ning seda kuni 2007. aastani (vt põhjendus 61). Seega oli tegemist olemasoleva tegevuse mahu loomuliku kasvuga (2004. aastal ei kavandatud tegevusvaldkonda mingil määral laiendada suurema tootlusega tegevuse suunas).

(159) Märgitud, kuid sisse maksmata kapitali (50 miljonit eurot) kasutamiseks ei tehtud sel ajajärgul mingit konkreetset kava, seetõttu puuduvad ka prognoosid selle kapitali eeldatava tootluse kohta. Seejuures ei nähtud ettevõtjale SA Ducroire kapitali eraldamisel ette KUP aktsiate omandamist, samuti puudus üldisem rahapaigutamise strateegia.

(160) Lisaks sellele tuleb märkida, et prognoosid aastateks 2005–2014 koostati alles tagantjärele, pärast seda, kui komisjon oli alustanud ametlikku uurimismenetlust. Ainukesed ONDD *ex ante* koostatud finantsprognoosid hõlmasid kolme aastat (ettevõtja SA Ducroire tegevuse kolme esimest aastat, st aastaid 2005, 2006 ja 2007), seejuures on tegemist liiga lühikese perioodiga, et see võiks rahuldada erainvestori nõudmisi.

(161) Komisjon jõudis järeldusele, et kapitali eeldatav tootlus oli liiga väike ning et sellest tulenevalt on 36,6 miljoni euro näol tegemist ettevõtjale SA Ducroire turukõlblike riskide haldamise valdkonnas antava eelisega.

(162) Lisaks sellele analüüsib komisjon järgnevates põhjendustes turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse eeldatavat tootlust.

(163) Komisjon märgib, et ONDD koostatud 28. septembri 2004. aasta strateegilise teatise lisas 9 esitatud finantsprognoosides oli ette nähtud **turukõlblike riskide kindlustamisega seotud tegevuse negatiivne majandustulem (riskid, mis on seotud riikidega, mille riskid on lühiajalist ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise**

([61]) Allikas: Eurostat.

([62]) Oma 21. jaanuari 1999. aasta otsuses liidetud kohtuasjades T-129/95, T-2/96 ja T-97/96: Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH ja Lech-Stahlwerke GmbH *vs.* komisjon (EKL 1999, lk II-7, punktid 116 kuni 121), täpsustas Üldkohus, et kuigi erasektoris võib emaettevõtja katta oma tütarettevõtja kahjumit, tuleb pidada õigeks, et on olemas piisav tõenäosus tütarettevõtja elujõulisuse taastamiseks. Erainvestor ei nõustuks lisama täiendavat kapitali pärast ettevõtja aastatepikkust kahjumis olemist, kui selline kapitali lisamine kujuneks tema jaoks kallimaks tütarettevõtja likvideerimisest.
Vt ka eespool osutatud Banco di Sicilia ja Sicilcassa kohtuotsuse punktid 63–66.

kohaselt turukõlblikud) ([63]) kogu ajavahemiku 2005–2007 jooksul, nii et turukõlbmatute riskide kasum pidi katma turukõlblike riskidega seotud kahjumi. Seega võib järeldada, et turukõlblike riskide eeldatav kasumlikkus oli väiksem kui kogu tegevuse üldine kasumlikkus, mis juba niigi oli erainvestori jaoks ebapiisav. Seetõttu jõudis komisjon järeldusele, et isegi kui 2004. aasta finantsprognooside alusel ([64]) analüüsida eraldi turukõlblike riskidega seotud eeldatavat tootlust, leiab kinnitust asjaolu, et eeldatav tootlus oli negatiivne ning seega ilmselgelt ebapiisav selleks, et veenda erainvestorit sellist investeeringut tegema.

(164) Belgia ametiasutused väidavad põhjenduses 74 esitatud argumentide alusel, et 2004. aasta septembris koostatud prognoose ei tuleks turukõlblike ja turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse tootluse analüüsimisel arvesse võtta, sest need „annavad eksitavaid tulemusi". Belgia ametiasutused kinnitavad, et 2011. aastal välja töötatud meetod turukõlblike ja turukõlbmatute riskide eraldamiseks peegeldab täpsemalt erainvestori kaalutlusi investeerimisotsuse tegemisel 2004. aastal. Seega tundub, et Belgia ametiasutused soovivad **tagantjärele** näidata, et 2004. aastal tehtud prognoosid turukõlblike riskide kohta ([65]) põhinesid ebaõigetel eeldustel. Prognoositav kahjude arv oli suur, samas kui kindlustusmaksete tase (mis pidi katma võetavad riskid) oli äärmiselt madal. Sellest tulenes 94 % suurune kahjusuhe (*loss ratio*). Komisjon ei saa nõustuda teatud tegevuse prognoositud tootluse tagantjärele muutmisega (vt põhjendus 150). Lisaks sellele märgib komisjon, et Belgia ametiasutuste selle väitega kinnitatakse, et puudusid spetsiaalsed tõsiselt võetavad prognoositava tootluse analüüsid turukõlblike riskide kohta ning et seetõttu tuleks erainvestori kriteeriumi nõuetekohaseks kohaldamiseks analüüsida kogu ettevõtjale SA Ducroire eraldatud kapitali tootlust.

(165) Komisjon märgib lisaks sellele, et isegi kui võetaks arvesse üksnes Belgia ametiasutuste 2011. aastal üle vaadatud ja edastatud turukõlblike riskidega seotud tegevuse tulususe prognoosi ([66]) — kuigi komisjon sellise lähenemisega ei nõustu, kuna selliseid prognoose investeeringu tegemise hetkel ei olnud — ja jagataks kõnealune tulem komisjoni hinnangu kohase turukõlblike riskide jaoks eraldatud kapitali summaga (st [45–65] miljoni euroga), oleks ajavahemiku 2005–2007 hinnanguline ROE ikkagi väiksem riskivaba investeeringu omast.

(166) Eelmises põhjenduses mainitud eeldatava tulususe hinnang põhineb erinevalt ONDD tehtud tootluse arvestustest kogu hinnangulise turukõlblike riskidega seotud kapitali summal, mis hõlmab ka **kapitali sissemaksmata osa.** Belgia väitega (vt põhjendus 79), mille kohaselt 2004. aastal märgitud, kuid alles 2009. aastal sissemakstud kapitali osa ei tuleks hinnangulise kasumlikkuse arvestuses arvesse võtta, ei saa nõustuda. Kuigi see kapital ei olnud 2004. aastal sisse makstud, võis selle sisse nõuda mis tahes hetkel, kuna tegemist on ettevõtja SA Ducroire asutamisel märgitud kapitaliga. Turutingimustes tegutsev erainvestor nõuaks kõnealuse investeeringuga seotud riskide hüvitamist, kuivõrd ettevõtja maksejõuetuks muutumisel võib ta oma investeeringu osaliselt või täielikult kaotada. Seetõttu ei ole Belgia ametiasutuste arvutustega võimalik nõustuda.

(167) Samas tuleb nõustuda sellega, et kõnealune investor võib oma investeeringule vastava sissemaksmata kapitali osa paigutada, seni kuni seda kapitali ei ole sisse nõutud, lühema või keskpika tähtajaga likviidsetesse riskivabadesse finantsinstrumentidesse ja saada seeläbi kõnealusele paigutusele vastavat tootlust. Sellest tuleneb, et selline investor eeldab saada sissemaksmata kapitali investeerimisel hüvitist üksnes selle ettevõtja, millesse ta investeerib, riskipreemia ulatuses (st see hüvitis võrdub samalaadsesse ettevõtjasse investeeritud kapitali eeldatava tootluse ja likviidse lühi- või keskpika tähtajaga riskivaba rahapaigutuse tootluse määra vahega) ([67]).

([63]) Vt joonealune märkus nr 24.
([64]) ONDD haldusnõukogu 20. aprilli 2004. aasta istungi protokollist ilmneb, et haldusnõukogu nõudis iga tegevusvaldkonna poolset vastavat panustamist (vt 1. juunil 2011. aastal esitatud dokumendi 9. lisa lk 4).
([65]) Konkreetselt oli tegemist kümne uue liikmesriigiga seotud riskidega.
([66]) Turukõlblike riskide puhul suurendati kindlustusmaksete määra (esialgselt 0,2 protsendilt kindlustatavatest summadest 0,3 protsendini), suurendades seega ettevõtja kindlustustulusid ühe kolmandiku võrra. Kahjude prognoose seevastu vähendati.
([67]) Samalaadse hüvitise jagunemisega on tegemist ka teiste riigiabi käsitlevate komisjoni otsuste puhul. Vt näiteks komisjoni 11. veebruari 2009. aasta otsus riigiabi juhtumi NN 3/09 kohta (Muudetud riiklikud toetusmeetmed ettevõtja JSC Parex Banka toetuseks) põhjendused 36–40, ELT C 147, 27. 6. 2009, lk 2. Tuleb märkida, et kindlustusmakse suurus sõltub investeeringuga seotud riskist.

(168) Seega tuleb osaliselt sissemakstud kapitali eeldatava tootluse hindamisel võtta arvesse kogu märgitud kapitali, kuid seejuures tuleb muuta sissemaksmata kapitali eeldatava tootluse määra. Komisjon viis läbi erinevate stsenaariumide simulatsioonid, sealhulgas ka kõige suurema eeldatava tootlusega stsenaariumi simulatsiooni, mille korral nõustutakse asjaoluga, et turukõlblike riskidega seotud tegevuse jaoks eraldatud [45–65] miljoni euro suurusest kapitalist oli 2004. aastal sisse makstud üksnes **[10–25]** miljonit eurot (st kapital, mida juba ettevõtjas ONDD kasutati turukõlblike riskidega seotud tegevuseks) ning ülejäänud 36,6 miljonit eurot käsitleti sissemaksmata kapitalina, mille puhul oli nõutav üksnes riskipreemia. Kõnealuse simulatsiooni puhul lisati turukõlblike riskidega seotud tegevuse eeldatavale tootlusele kasum, mis saadi 36,6 miljoni euro suuruse summa investeerimisel keskpika tähtajaga riskivabadesse finantsinstrumentidesse. Täpsemalt väljendudes liideti turukõlblike riskidega seotud tegevuse eeldatavale tulemile ([68]) sissemaksmata kapitali summa, mis oli korrutatud vaadeldaval ajajärgul keskpika tähtajaga likviidsete rahapaigutuste eeldatava tootluse määraga ([69]). Saadud summa jagati turukõlblike riskidega seotud tegevuse jaoks kasutatava kapitali keskmise summaga. Sel viisil leiti, et omakapitali investeeringute eeldatav keskmine tootlus („return on average equity" ehk ROAE) ajavahemikul 2005–2007 tehtud investeeringu puhul oli ligikaudu 4 %. Sel viisil arvutatud eeldatav tootlus on vaevu võrdne Belgia riigi pikaajalise tähtajaga võlakirjade tootlusega 2004. aastal (vt põhjendus 155).

(169) Isegi kui Belgia ettepaneku kohaselt kasutada investeeringu tootlusena 3,5 % (vt põhjendus 80), ei muutu eeldatav tootlus selle tulemusena märkimisväärselt ning ei saavuta Belgia enda hinnangulisena määratletud kapitali maksumuse taset.

(170) Hinnangulise tootluse arvestuses (mis on esitatud põhjenduses 168) on vastupidiselt Belgia ettepanekule võetud arvesse tasandamiseraldisi. Et kõnealuste Belgia järelevalveasutuste nõutavate eraldiste eesmärk on majandustulemuste ajaline ühtlustamine ning ettevõtja tulevasest tegevusest tingitud kahjumi katmine, tuleb pidada asjakohaseks võtta neid tootluse arvutamisel arvesse. Komisjoni lähenemisviis vastab raamatupidamislikule põhimõttele, mille kohaselt neid eraldisi käsitletakse kasumit vähendava kuluna. Isegi kui seda kasumi prognoosimisel kuluna arvesse ei võeta, jääb eeldatav tootlus väiksemaks Belgia ametiasutuste endi arvestatud kapitali maksumuse tasemest (käesolevas otsuses ei võta komisjon seisukohta Belgia ametiasutuste tehtud kapitalikulude prognoosi kehtivuse kohta, kuivõrd see arv ei ole käesolevas otsuses esitatud põhjenduse aluseks).

(171) Seega ilmneb, et isegi kui võtta aluseks Belgia ametiasutuste esitatud väited (mida komisjon peab ekslikeks), ei ole turukõlblike riskidega seotud tegevuse tootlus piisav selleks, et veenda turutingimustes tegutsevat eraettevõtjat kõnealust investeeringut tegema.

(172) Lisaks, mis puudutab komisjoni 2007. aasta detsembri teabenõudele Belgia ametiasutustelt saadud vastust, siis märgib komisjon seoses vastuses *kaitstava* meetodiga, mis on mõeldud tootluse hindamiseks, st jutt on ROR suhtarvust, et kõnealust suhtarvu ei kasutatud ONDD *ex ante* finantsprognooside (äriplaani) puhul. Liiatigi näitab kõnealune suhtarv ettevõtja käibest tulenevat tehnilist tulemit, ei võta arvesse investeeritud kapitali suurust ja ei näita tootluse seost kõnealuse kapitaliga. Samuti ei võta see arvesse puhtalt finantstegevuse tulemust, mis on samas raamatupidamisliku kasumi osa ja jagatakse aktsionäridele. Omavahenditesse investeerija, näiteks aktsionär, ei võtaks kavandatava investeeringu tootluse hindamisel arvesse üksnes seda määra, mis ei näita omavahendite ja investeeritud summade tootlust.

(173) Seega on kõnealuse 36,6 miljoni euro näol tegemist ettevõtja ONDD poolt ettevõtjale SA Ducroire kapitali kujul antava eelisega, mida kõnealune ettevõtja ei oleks saanud samadel tingimustel turul tegutsedes.

V.1.2. ***Abi omistatavus riigile ja riigi vahendid***

(174) Otsuse kapitali eraldamise kohta ettevõtjale SA Ducroire tegi ONDD, mis on seostatav Belgia riigiga, kuivõrd tegemist on 31. augusti 1939. aasta põhiseaduse rakendusseaduse alusel asutatud iseseisva avalik-õigusliku ühinguga Belgia avaliku õiguse tähenduses. Ettevõtja haldusnõukogu liikmed nimetab (ministrite nõukogu otsusega)

([68]) Enne seda suurendati finantstulemit, sest turukõlblike riskidega seotud sissemakstud kapitali hinnanguline tulem on mõnevõrra suurem Belgia ametiasutuste hinnanguliselt kindlaksmääratud suurusest ([10–25] miljonit eurot võrreldes 9,8 miljoni euroga).

([69]) Et vastupidist pole tõendatud, tuleb eeldada, et keskpikkade likviidsete riskivabade paigutuste eeldatav tootluse määr võrdus 2004. aasta 4–6 aastase tähtajaga riigi võlakirjade keskmise tootluse määraga sekundaarsel turul, st 3,5 protsendiga.
Vt: http://www.nbb.be/belgostat/GlobalDispatcher?TARGET=/TreeviewLinker&rowID=2685&prop=treeview&action=open&Lang=F#2685.

ametisse ning kutsub ametist tagasi Belgia kuningas, kes määrab ühtlasi kindlaks nende hüvitised ja töötasud, enamiku haldusnõukogu liikmete puhul teevad ametissenimetamise ettepaneku kõnealust valdkonda kureeriv föderaalminister ja Belgia kolme piirkonna regionaalvalitsus ([70]). Kureeriva ministri ettepanekul ametissenimetatud haldusnõukogu liikmed tegutsevad ministri volinikena ja neil on õigus haldusnõukogu istungitel kasutada vetoõigust otsuste suhtes, mida nad leiavad olevat riigi huvidega vastuolus. Sellisel juhul teeb otsuse suhtes vetoõigust kasutanud ministri volinik viivitamatult ettekande teda volitanud ministrile. Ja lõpuks on avalik-õiguslikul ettevõtjal ONDD Belgia riigi tagatis ja ta võib teha tehinguid Belgia riigi nimel.

(175) Belgia riik on seega esindatud ONDD haldusnõukogus ning on teadlik haldusnõukogu tehtud otsustest, seega on ta otseselt seotud ONDD poolt ettevõtjale SA Ducroire kapitali eraldamist hõlmava meetmega. Belgia ametiasutused ei ole vaidlustanud Belgia riigi seotust kapitali eraldamist hõlmava meetmega.

(176) Belgia riigiga seotud avalik-õigusliku asutuse ONDD teostatud kapitali eraldamine ettevõtjale SA Ducroire toimus seega riigi ressurssidest Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 tähenduses.

V.1.3. ***Valikulisus***

(177) 2004. aastal toimunud kapitali eraldamine on valikuline, kuivõrd see puudutas otseselt üksnes ettevõtjat SA Ducroire.

V.1.4. ***Konkurentsi kahjustamine***

(178) Et ONDD eraldas kõnealuse kapitali, eeldamata selle piisavat tootlust, sai ettevõtja SA Ducroire konkurentsieelise võrreldes eraõiguslike krediidikindlustuse andjatega, mille aktsionärid eeldasid oma investeeringult tootlust, mis oleks tasemel, mida nad võisid eeldada samaväärsetelt teistelt investeeringutelt.

(179) Eeskätt tuleb arvestada asjaolu, et SA Ducroire ei oleks sellist kapitali saanud hankida turult, kuivõrd kõnealuse investeeringu tootlus oli ebapiisav. See tähendab, et ilma ONDD vahendusel riigilt saadud kapitalita ei oleks ettevõtja SA Ducroire saanud oma tegevust turul sellises ulatuses laiendada, nagu ta seda tegi.

(180) Seejuures on ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punktis 3.2 täpsustatud, et teatud ekspordikrediidikindlustuse andjad, kes saavad riigilt kapitali viisil, mis ei vasta turutingimustes tegutseva erainvestori kriteeriumile, moonutavad konkurentsi.

(181) Euroopa Kohtu kohtupraktika kohaselt on ettevõtja konkurentsiolukorra parandamine riigiabi andmisega üldjuhul tõendiks selle kohta, et on kahjustatud konkurentsi seoses teiste ettevõtjatega, kes ei ole sarnast abi saanud ([71]).

(182) Riigi poolne ettevõtjale ONDD turukõlblike riskide katmiseks vajaliku kapitali eraldamise teel antud abi moonutab või võib moonutada konkurentsi.

V.1.5. ***Liikmesriikidevahelise kaubanduse kahjustamine***

(183) Ettevõtja SA Ducroire on konkurentsiolukorras teiste Euroopa Liidu ettevõtjatega krediidikindlustuse turul. Sama kehtib ka avalik-õigusliku ettevõtja ONDD kohta turukõlblike riskide osas enne seda, kui ONDD andis ettevõtjale Ducroire üle lühiajaliste riskidega, sealhulgas turukõlblike riskidega seotud krediidikindlustuse alased tegevused.

(184) Lisaks sellele tegutsevad ONDD ja ettevõtja SA Ducroire ka teistes liikmesriikides, eeskätt tänu Tšehhi riikliku ekspordikrediidikindlustuse ameti äriharu KUP omandamisele.

([70]) Pealinn Brüsseli, Flandria ja Valloonia piirkonnad.
([71]) Euroopa Kohtu 17. septembri 1980. aasta otsus *Philip Morrise* kohtuasjas (C-370/79, EKL 1980, lk 2671), punktid 11 ja 12.

(185) Ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punktis 3.2 on märgitud, et kui riik on andnud ekspordikrediidikindlustuse andjale turukõlblike riskide osas tagatise või kapitali viisil, mis on vastuolus turutingimustes tegutseva erainvestori kriteeriumiga, on sellise tagatise või kapitali andmise näol tegemist riigiabiga, mis kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

(186) Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on liikmesriikidevahelise kaubanduse kahjustamisega tegemist juhul, kui abi saav ettevõtja (või abi saavad ettevõtjad) tegutsevad konkurentsile avatud valdkonnas, mis on liikmesriikidevahelise kaubanduse objekt ([72]).

(187) Asjaolu, et käesoleva menetluse aluseks oli Belgiast erineva liikmesriigi kaebus kaubanduse kahjustamise kohta ettevõtja SA Ducroire tegevuse tõttu kolmandas liikmesriigis (Tšehhi Vabariigis), vaid kinnitab seda, et ettevõtja SA Ducroire tegutseb liikmesriikidevahelist kaubandust hõlmavas valdkonnas.

(188) Seega kahjustab meede 3 tuntavalt liikmesriikidevahelist kaubandust.

V.2. VÕIMALIKU ABI EBASEADUSLIKKUS

(189) Eelnevast nähtub, et meetme näol 3 on tegemist abiga.

(190) Komisjoni hinnangul on tegemist uue abiga, millest ei ole komisjonile teatatud, seega on tegemist ebaseadusliku abiga.

(191) ONDD märkis kõnealuse kapitali 2004. aasta septembris ning ettevõtjale SA Ducroire anti lühiajaliste riskidega (sealhulgas turukõlblike riskidega) seotud tegevus üle 1. jaanuaril 2005.

(192) Kõnealune meede:

— on võetud vastu pärast 17. septembrit 1998, st kuupäeva, millal Belgia kinnitas ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise ja kohustus mitte lubama uue abi andmist; ja

— ei kuulu nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) artiklis 15 sätestatud aegumistähtaja kohaldamisalasse, kuivõrd meetme vastuvõtmisest on möödunud vähem kui kümme aastat.

(193) 36,6 miljoni euro suuruse kapitali osa näol, mille ettevõtjale SA Ducroire eraldas ONDD ning millest komisjonile eelnevalt ei teatatud, on tegemist uue ebaseadusliku abiga.

V.3. HINNANG VÕIMALIKU ABI KOKKUSOBIVUSE KOHTA SISETURUGA

(194) Komisjon kontrollib meetme 3 siseturuga kokkusobivust kõnealuse ajajärgu suhtes kohaldatava ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise sätete alusel. Uus teatis liikmesriikidele, mis käsitleb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes (edaspidi „uus ekspordikrediidikindlustust käsitlev teatis") avaldati 19. detsembril 2012 ja seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2013.

(195) Ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punktide 3.2 ja 4.1 sätete kohaselt ei kohaldata turukõlblike riskide kindlustamiseks antava abi suhtes üldjuhul asutamislepingus riigiabide kohta sätestatud erandeid. Kõnealused abid kahjustavad vastuvaidlematult kindlustusandjate vahelist konkurentsi, kuid eeskätt *„põhjustavad need muutusi eri liikmesriikide tururiskide puhul kättesaadavas kindlustuskaitses, moonutades niiviisi konkurentsi liikmesriikide äriühingute vahel ja mõjutades omakorda ühendusesisest kaubandust, olenemata sellest, kas sellega on seotud ühendusesisene või väljapoole*

([72]) Euroopa Kohtu 13. juuli 1988. aasta otsus kohtuasjas Prantsusmaa *vs.* komisjon (C-102/87, EKL 1988, lk 4067), punkt 19.

ühendust suunatud eksport. Asutamislepingu artiklis 92 sätestatud erandeid ei kohaldata tururiskide kindlustusele antava abi suhtes. Kõnealuse abi moonutav mõju ühenduses kaalub üles asjaolu, et ekspordi toetamine on kooskõlas siseriiklike või ühenduse huvidega" ([73]). Teisisõnu ei kohaldata kõnealuste abide suhtes ühtegi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 3 sätestatud erandit, eeskätt artikli 107 lõike 3 punktis c sätestatud erandit, sest need abid kahjustavad konkurentsi siseturul liiga olulisel määral.

(196) Lisaks sellele ei vasta kõnealune abi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 3 sätestatud erandite kohaldamiseks vajalikule ühele või mitmele tingimusele. Eeskätt, nagu on mainitud algatamisotsuses, ei saa kõnealuse abi näol olla tegemist abiga ettevõtja päästmiseks või ümberkorraldamiseks vastavalt ühenduse suunistele raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta, ([74]) seda eeskätt järgmistel põhjustel:

1) Belgia ametiasutused ei ole tõendanud, et ettevõtja SA Ducroire on sellise abi jaoks abikõlblik, eeskätt seda, et tegemist on raskustes oleva ettevõtjaga vastavalt ühenduse suunistele raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta. Samuti tuleb märkida, et vastavalt kõnealuste suuniste punktile 12 ei ole vastasutatud ettevõtjad äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi jaoks abikõlblikud;

2) abi ei ole piiratud vähima vajaliku abiga. Ettevõtjale SA Ducroire eraldatud kapital oli piisavalt suur, et võimaldada ettevõtjal vara omandamist. 2004. aastal ettevõtjasiseste teatiste kujul esitatud äriplaan ei hõlmanud abi saaja omaosalust;

3) ettevõtja SA Ducroire jaoks koostatud äriplaan ei hõlmanud meetmeid konkurentsi kahjustamise vältimiseks.

(197) Uue ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise sätted ei muuda komisjoni antud hinnangut.

(198) Sellest tulenevalt ei saa kõnealust meedet pidada siseturuga kooskõlas olevaks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses.

V.4. ERALDI HALDAMISE JA ERALDI RAAMATUPIDAMISARVESTUSE PIDAMISE KOHUSTUS

(199) Ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punkti 4.3 kohaselt peavad turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse jaoks riigi toetust saavad ettevõtjad vähemalt eraldi haldama turukõlblike riskide ja turukõlbmatute riskide kindlustamist ning pidama nende kohta eraldi raamatupidamisarvestust, et tagada, et turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse jaoks eraldatud kapitali ei kasutataks turukõlblike riskidega seotud tegevuse jaoks, mis kahjustaks konkurentsi.

(200) Belgia ametiasutuste väitel teostati lühiajaliste riskidega seotud tegevust alates 1. jaanuarist 2005 seoses tegevuse üleandmisega ettevõtjas SA Ducroire olemasoleva kapitaliga (ilma täiendava kapitali eraldamiseta). Lisaks sellele on Belgia seisukohal, et kapital eraldati erainvestori jaoks vastuvõetavatel tingimustel. Belgia ametiasutused väidavad, et kuivõrd ettevõtja SA Ducroire ei saa riigi toetust, seejuures isegi mitte oma turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse eest, ei ole vajadust sisse seada eraldi raamatupidamisarvestust.

(201) Jaotises V.1.1.2 jõuti järeldusele, et üleantud tegevusega seotud kapitali suurus oli [45–75] miljonit eurot ning et seetõttu oli tegemist [75–100] miljoni euro suuruse lisakapitaliga, millest [35–65] miljoni euro suurust summat kasutati tegelikult turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse jaoks. Sel põhjusel jäeti kõnealune [35–65] miljoni euro suurune summa meetme abina kvalifitseerimisel välja. Belgia ametiasutuste väide, mille kohaselt turukõlbmatute riskidega seotud tegevusele ei antud riigi toetust, tuleb seega tagasi lükata, sest

([73]) Vt ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punkti 3.2. lõike 3 teine ja kolmas lause. Vt ka ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punkt 4.1, mille kohaselt „*Punktis 3.1 loetletud riigiabi liigid, […] võivad moonutada konkurentsi] ja seetõttu ei ole õigust teha nende suhtes erandit asutamislepingus sätestatud riigiabi eeskirjade alusel*".

([74]) ELT C 244, 1.10.2004, lk 2.

tõendamist leidis lisakapitali olemasolu, millest toetati osaliselt turukõlbmatute riskidega seotud tegevust. Lisaks sellele nähti ettevõtja SA Ducroire kogu tegevuse 2004. aasta finantsprognoosides ette eeldatav tootlus, mis oli väiksem sama ajajärgu riskivabade investeeringute omast ([75]). Eeldatav tootlus oli seega väiksem tootlusest, mis oleks rahuldanud turutingimustes tegutsevat erainvestorit. Sellest võib järeldada, et turukõlbmatute riskidega seotud tegevus sai jätkuvalt riigi toetust.

(202) Kuivõrd turukõlbmatute riskidega seotud tegevus sai vaadeldaval ajajärgul ja saab jätkuvalt riigi toetust, oleks ettevõtja SA Ducroire kui turukõlblike riskidega seotud tegevust hõlmav ettevõtja pidanud asutamisest alates täitma ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punktis 4.3 sätestatud nõudeid ning seadma sisse turukõlblike riskide ja turukõlbmatute riskide eraldi haldamise, samuti pidama nende kohta eraldi raamatupidamisarvestust. Uues ekspordikrediidikindlustust käsitlevas teatises on kõnealune kohustus säilinud (vt uue ekspordikrediidikindlustust käsitleva teatise punkt 15).

(203) Kõnealune kohustus on ettevõtja SA Ducroire jaoks endiselt siduv. Turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse ja turukõlblike riskidega seotud tegevuse eraldi haldamine ja eraldi raamatupidamisarvestus tuleb sisse seada viivitamata. Sellise eraldi haldamise ja eraldi raamatupidamisarvestuse pidamise puudumise tõttu ei saa turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse jaoks antud [35–65] miljoni euro suuruse toetust jätta meetme abiks kvalifitseerimise puhul arvesse võtmata. Käesolevas otsuses tehtud järeldus, mille kohaselt kõnealust [35–65] miljoni euro suurust summat kasutati turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse rahastamiseks, põhineb teatavatel osaliselt mittekontrollitavatel eeldustel, mis on seotud asjaomaste kontode tagasiulatuva eraldamisega (ettevõtjas SA Ducroire ei olnud reaalselt ametlikult mingeid eraldatud kontosid). Komisjon ei ole nõus enam lubama sellist tagasiulatuvat eraldamist, kui ta peaks tulevikus veel kord tegelema ettevõtja SA Ducroire kapitali kasutamise uurimisega. Eraldi haldamise ja eraldi raamatupidamisarvestuse pidamise nõude eesmärk on nimelt vältida sellist tagasivaatavat tööd, mis põhineb paratamatult teatavatel osaliselt mittekontrollitavatel eeldustel.

(204) Käesolev otsus ja eeskätt 36,6 miljoni euro suuruse summa arvestus põhinevad turukõlblike ja turukõlbmatute riskide osas tehtud eraldi arvestustel (bilanss ja majandustulem) 31. detsembri 2011. aasta seisuga, nagu Belgia ametiasutused need 2012. aasta mais esitasid. Komisjon ei pea vastuvõetavaks, et eraldi haldamise ja raamatupidamisarvestuse pidamise käivitamine toimuks muude eelduste ja meetodite alusel kui need, mida kasutati edastatud summade kindlaksmääramiseks käesoleva menetluse käigus. Eeskätt ei pea komisjon võimalikuks eraldada turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse jaoks vähem kapitali — ja seega turukõlblike riskide jaoks rohkem kapitali — kui nende summade ulatuses, mis on esitatud 31. detsembri 2011. aasta seisuga koostatud eraldatud bilansis, mille Belgia ametiasutused edastasid 2012. aasta mais.

(205) Lisaks sellele rõhutab komisjon asjaolu, et eraldatud raamatupidamisarvestuse puudumine alates ettevõtja SA Ducroire asutamise hetkest muutis meetme 3 analüüsi märgatavalt keerulisemaks ja sundis komisjoni oma analüüsi teostama teatud oletuste alusel. Kuivõrd eraldi raamatupidamisarvestuse pidamine oli ettevõtja SA Ducroire kohustus, ei saa kõnealune ettevõtja heita komisjonile ette lähtumist teatud oletustest või analüüsi käigus teatud üldise lähenemisviisi väljatöötamist. Sellise üldise lähenemisviisi puudumisel oleks komisjon võinud lihtsalt käsitada kogu [75–100] miljoni euro suurust summat eelisena Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 esitatud tähenduses.

V.5. KOHUSTUS MITTE KASUTADA ABI TAGASIMAKSMISEKS TURUKÕLBMATUTE RISKIDEGA SEOTUD TEGEVUSE VAHENDEID

(206) Käesolevas otsuses jättis komisjon meetme abiks kvalifitseerimise puhul kõrvale kapitali osa, mida tegelikult kasutati turukõlbmatute riskidega seotud tegevuse jaoks, vaatamata sellele, et kapitali selle osa näol oli tegemist toetusega, mis ei olnud kooskõlas erainvestori kriteeriumiga. Siseturuga kokkusobimatu abi summa ei hõlma seega turukõlbmatute riskidega seotud tegevusele antud toetusi. Seetõttu on käesoleva otsuse mõttega kooskõlas see, et siseturuga kokkusobimatu abi tagasimaksmine tugineks rangelt üksnes turukõlblike riskidega seotud tegevusele ja sellega seotud kapitalile, sest ainult sel juhul on võimalik taastada enne kokkusobimatu abi andmist olnud normaalne konkurentsiolukord turukõlblike riskide turul. Nagu eespool osutatud, peab mainitud abi tagasimaksmine toimuma eraldatud raamatupidamisarvestuse alusel ja vastavalt Belgia ametiasutuste 2012. aasta mais esitatud märkustele.

([75]) Isegi kui turukõlbmatute riskidega seotud tegevust vaadeldaks eraldi, jääks tootlus väiksemaks Belgia ametiasutuste endi hinnatud kapitali maksumusest.

VI. **KOKKUVÕTE**

(207) Komisjon nendib, et kolmest meetmest, mille suhtes ametlikku uurimismenetlust kohaldati, ei ole meetme 1 ja meetme 2 (riigi antud tagatis ja turukõlblike riskide rahastamiseks tehtud võimalik vahendite ümberpaigutamine ONDD raames) puhul tegemist riigiabiga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Seevastu meetme 3 puhul on võimalik teha järeldus, et tegemist on 36,6 miljoni suuruse abiga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Arvestades, et ONDD rakendas (Belgia riigi nimel) ebaseaduslikult meedet 3, rikkudes sellega Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 sätteid, ning et kõnealune abi on siseturuga kokkusobimatu, tuleb see abi tagasi nõuda. Kõnealuse abi tagasimaksmine peab toimuma ettevõtja SA Ducroire turukõlblike riskidega seotud tegevuse vahenditest,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Tagatise näol, mille Belgia andis avalik-õiguslikule ettevõtjale ONDD ning mida ei kasutatud ettevõtja ONDD turukõlblike riskidega seotud tegevuse jaoks, ei ole tegemist abiga.

Artikkel 2

Ettevõtja ONDD sisene vahendite võimalik ümberpaigutamine turukõlblike riskidega seotud tegevuse edendamiseks, mille olemasolu ei leidnud tõestamist, ei kujuta endast abi.

Artikkel 3

113,4 miljoni euro suurune algkapital, mille ONDD eraldas ettevõtjale SA Ducroire, ei kujuta endast abi.

Artikkel 4

36,6 miljoni suurune algkapital, mille ONDD eraldas ettevõtja SA Ducroire kasuks 23. septembril 2004, rikkudes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 sätteid, kujutab endast ebaseaduslikku abi, mis on siseturuga kokkusobimatu nimetatud lepingus esitatud tähenduses.

Artikkel 5

1. Belgial tuleb ONDD vahendusel nõuda artiklis 4 osutatud abi ettevõtjalt SA Ducroire tagasi. Belgia on kohustatud esitama üksikasjalikud andmed, sealhulgas raamatupidamisarvestust kontrolliva sõltumatu auditeerimisasutuse tõendi selle kohta, et abi tagastamine toimub üksnes SA Ducroire turukõlblike riskidega seotud tegevuse vahenditest.

2. Tagasinõutavalt summalt arvestatakse intressi alates hetkest, millal kõnealune summa anti ettevõtja SA Ducroire käsutusse (1. jaanuar 2005) kuni summa tegeliku tagasimaksmiseni.

3. Intress arvutatakse liitintressina vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004 V peatükile ([76]).

4. Abi nõutakse tagasi viivitamata ja tõhusalt.

Artikkel 6

Turukõlbmatute riskidega ja turukõlblike riskidega seotud tegevuse eraldi haldamine ning eraldi raamatupidamisarvestuse pidamine tuleb kehtestada viivitamata ning need peavad jääma eraldatuks, sest turukõlbmatute riskidega seotud tegevusele antakse riigi toetust. Raamatupidamisarvestuse eraldamisel tuleb arvesse võtta Belgia ametiasutuste 2012. aasta mais esitatud finantsandmeid. Eeskätt peab raamatupidamisarvestuse eraldamisest tulenev kapitali jaotus toimuma viisil, nagu see toimus 2012. aasta mais.

([76]) ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.

Artikkel 7

1. Belgia esitab kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist komisjonile järgmise teabe:

(a) abisaajalt tagasi nõutav kogusumma, mis hõlmab ettevõtjalt SA Ducroire sissenõutava abi põhiosa ja kogunenud laenuintresse;

(b) käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud meetmete ja kavandatud meetmete üksikasjalik kirjeldus;

(c) dokumendid, mis tõendavad, et ettevõtjale SA Ducroire on antud korraldus abi tagasi maksta.

2. Belgia teavitab komisjoni käesoleva otsuse täitmiseks võetud riiklike meetmete edenemisest, kuni artiklis 4 viidatud abi on täies ulatuses tagasi makstud. Belgia esitab komisjoni taotlusel viivitamata teabe käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud ja kavandatud meetmete kohta. Ta esitab ka üksikasjaliku teabe ettevõtjalt SA Ducroire juba tagasi saadud abisummade ja intresside kohta.

Artikkel 8

Belgia võtab käesoleva otsuse täitmiseks vajalikud meetmed nelja kuu jooksul pärast otsuse teatavakstegemise kuupäeva.

Artikkel 9

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile.

Brüssel, 20. märts 2013

Komisjoni nimel

Asepresident

Joaquín ALMUNIA

LISA

TEAVE SAADUD, SISSENÕUTAVATE JA JUBA SISSENÕUTUD SUMMADE KOHTA

Abisaaja nimetus	Meetmega antud abi kogusumma (1)	Tagastatav kogusumma (1) (põhiosa)	Juba tagastatud summa (1)	
			Põhiosa	Intressid

miljonites omavääringu ühikutes.